

SÄRKISALON ARKEOLOGINEN PERUSINVENTOINTI 2002

Puosinkallion röykkiöalue

Juha Ruohonen
SARAKUM-projekti
Turun maakuntamuseo

SISÄLLYSLUETTELO

1. Johdanto	2
2. Särkisalun sijainti, maisema ja maaperä	3
3. Arkeologinen tutkimushistoria sekä alueen muinaismaisema	3
4. Inventointi 2002	4
5. Luettelot inventointikohteista	7
5.1. Inventoidut alueet	9
5.2. Kohdekuvaukset	10
5.2.1. Kiinteät muinaisjäännökset	10
5.2.2. Tentatiivikohteet	27
5.2.3. Esihistorialliset löytöpaikat ja tarkemmin paikantamattomat irtolöydöt	35
5.2.4. Historiallisen ajan muinaisjäännökset	41
5.2.5. Luonnonmuodostumat	59
LIITTEET	66
Karttaluettelo	66
Diapositiiviluettelo	67
Mustavalkonegatiiviluettelo	69
Mustavalkopinnakkaiset	71
Löytöluettelo	73
Yleiskartat A3:	
inventoidut alueet	77
kiinteät muinaisjäännökset ja tentatiivikohteet	78
historiallisen ajan kohteet	79
luonnonmuodostumat	80

1. JOHDANTO

Turun maakuntamuseo suoritti Särkisalossa arkeologisen perusinventoinnin vuonna 2002 osana ”Salon seudun rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema” –projektia (SARAKUM). Kyse on Turun maakuntamuseon, Salon seudun kuntien ja Varsinais-Suomen liiton yhteisestä hankkeesta, jonka rahoitus on peräisin projektiin osallistuvilta kunnilta ja maakunnan kehittämisrahastosta. Inventoinnin kenttätyöt suoritettiin 7.5.-24.5. ja 2.-3.9.2002. Työn suoritti HuK Juha Ruohonen apunaan toukokuun ajan arkeologian opiskelija Akuliina Aartolahti. Kaksi päivää kentällä olivat myös helsinkiläiset arkeologian opiskelijat Kerkko Nordqvist, Sanna Puttonen ja Oula Seitsonen. Työn valvojana toimi Heljä Brusila Turun maakuntamuseosta. Inventoinnin jälkityöt suoritettiin 2.9.-4.10.2002 välisenä aikana. Valokuvat arkistoitiin Turun maakuntamuseon valokuva-arkistoon ja löydöt Kansallismuseon kokoelmiin.

Toisin kuin alueen muissa kunnissa, Särkisalossa ei arkeologista perusinventointia ole lainkaan tehty. Joitain 1900-luvulla tehtyjä kohteiden tarkastuksia lukuun ottamatta tiedot kunnan muinaisjäännöksistä ovatkin peräisin 1800-luvun lopun tutkimuksista. Ennen vuoden 2002 Särkisalosta tunnettiin yhdeksän esihistoriallista kiinteää muinaisjäännöskohdetta, jotka kaikki ovat pronssikautisia hautaraunioita. Irtolöytöinä on kunnasta toimitettu Museovirastoon neljä kiviesinettä.

Särkisalon inventoinnin tarkoituksena oli tarkastaa tunnetut kiinteät muinaisjäännökset sekä irtolöytöalueet sekä etsiä mahdollisuuksien mukaan ennestään tuntemattomia muinaisjäännöksiä. Luonteeltaan vuoden 2002 tutkimuksia voidaan pitää perusinventointina.

2. SÄRKISALON SIJAINTI, MAISEMA JA MAAPERÄ

Särkisalo sijaitsee Varsinais-Suomen itäosassa n. 55 km Turusta kaakkoon ja 30 km Salosta etelään. Kunta rajoittuu pohjoisessa ja idässä Perniöön, lännessä Kemiönsaareen ja etelässä Tammisaareen. Merellisenä rannikkokuntana Särkisalo koostuu useista saarista, joista merkittävimmät ovat pohjoisesta etelään lueteltuna Kaukassalo eli Kaukosalo (Kolsjö), pääsaari Isoluoto eli Särkisalo (Finby), Niksaari (Niksor), Ulkoluoto (Utö) ja Pettu. Noin neljäsosa kunnan pinta-alasta sijaitsee mantereen puolella; kokonaispinta-alaltaan Särkisalo on noin 91 km². Isompia järviä on kunnan pohjoisosassa sijaitseva Makarlanjärvi ja lähes umpeen soistunut Vähäjärvi; Perniönjoki laskee Särkisalon koillisosassa mereen.

Nykyinen asutus on keskittynyt teollisuustaaajamaan Förbyyn sekä kirkonkylään Särkisaloon (Finby). Muualla kunnan alueella on haja-asutusta; tämä asutuskuva on pääosin yhteneväinen 1700-luvun lopun asutuksen kanssa. Toisaalta rannikkokuntana Särkisalossa on erittäin runsaasti loma-asuntoja. Kunnan pääsaarten läpi kulkee maantie 1823; kulku Ulkoluotoon ja Pettuun tapahtuu losseilla.

Kunnassa on toisaalta runsaasti korkeita avokallioalueita sekä toisaalta laajoja alavia peltoaukeita. Korkeuserot ovat paikoin huomattavia pienilläkin alueilla. Korkeimmat alueet sijaitsevat mantereen puolella kunnan pohjois- että itäosissa. Peltoaukeat sijaitsevat alavilla alueilla vesistöjen lähellä. Moreeniharjanteita tai –mäkiä kunnan alueella on varsin vähän: suurimmat hiekka-alueet sijaitsevat Tammisaareen rajoittuen Krailassa ja toisaalta Ulkoluodon saarella Siksalossa. Enin osa kunnan pinta-alasta koostuu kallioisista alueista. Erikoisuutena

mainittakoon kunnan alueella sijaitsevat hyvälaatuiset kalkkikiviesiintymät, joita on hyödynnetty jo keskiajalta lähtien.

3. ARKEOLOGINEN TUTKIMUSHISTORIA SEKÄ ALUEEN MUINAISMAISEMA

Tiedot Särkisaloon esihistoriasta perustuvat pääosin 1800-luvun lopun tutkimuksiin. Halikon kihlakuntaan kuuluvana ”Finnbyn” kappelin alue inventoitiin Suomen Muinaismuistoyhdistyksen toimesta 1880-luvulla (A. Björk, SMYA VIII 1882). Ilmeisesti 1895 (toisten tietojen mukaan 1896-97) Hj. Appelgren inventoi Perniön pitäjää mukaan lukien Särkisaloon aluetta; samoihin aikoihin myös ylioppilas K. B. Cederhvarf keräili alueelta lähinnä kivikautisia irtolöytöjä. Näiden 1800-luvun lopun tutkimusten jälkeen uusia muinaisjäännöshavaintoja ei muutamaa irtolöytöä lukuun ottamatta Särkisalosta ole tullut tutkimuksen tietoon.

Ainoat tiedot Särkisaloon alueella tapahtuneesta arkeologisesta ”tutkimuksista” on vuodelta 1879. Tällöin kapteeni Forsström olisi suorittanut kaivauksia Puosinnokan röykkiöalueella löytäen tuhkaa, hiiliä ja luunsirpaleita sekä pronssisoljen puolikkaan ja pronssimiekan tai -tikarin. Nämä mahdolliset löydöt eivät ole päätyneet minkään museon kokoelmiin.

Vuosina 1926-27 perniöläinen historioitsija M. A. Knaapinen kävi kahdeksalla Särkisaloon röykkiökohteella; osa näistä tosin osoittautui myöhemmin pirunpelloiksi. Vuonna 1963 Salmo tarkasti Bastbölessä haudoiksi epäiltyjä kiviröykkiöitä, jotka paljastuivat myöhäisiksi kuopanteiksi. Viimeisimmät arkeologiset tutkimukset Särkisaloon alueella ovat olleet Anna-Liisa Hirviluodon vuonna 1970 suorittamat Pyölinmäen ja Puosinkallion röykkiötarkastukset.

Irtolöytöinä Särkisalosta on Museovirastoon toimitettu neljä löytöä; löydöt ajoittuvat epäselvää tapausta lukuun ottamatta kivikautisiksi. Löytöjen tarkemmat tiedot puuttuvat, mutta ainakin yhdessä tapauksessa kiviesine on aikoinaan selvästi hukattu veteen. Särkisaloon esihistorialliset löydöt ovat:

- KM 2025:9 leveä kourutaltoa, Kaukosalo 1879
- KM 3104:4 pala kourutaltoa teräosaa, Muurinkylä 1895
- KM 12812 kourutaltoa, Särkisaloon kk 1951
- KM 15506 tuntematon kiviesineen katkelma, Pettu 1962
- KM 33309 soikea tuluskivi, Falkki 2002

Alueen topografiasta ja vallitsevista maalajeista johtuen kivikautiselle asutukselle suotuisia paikkoja on Särkisalossa ollut suhteellisen vähän; näitä alueita on ollut pääasiassa kunnan pohjois- ja itäosissa. Maankohoaminen on vaikuttanut hyvin voimakkaasti pitäjän muinaismaisemaan. Se näkyy mm. verrattaessa 1600-luvun kartoitettuja alueita alueen nykyiseen karttakuvaan; esim. kunnan pohjoisosassa sijaitseva Vähäjärvi on lähes täysin umpeen soistunut ja Perniönjoen suusta pohjoiseen sijaitseva Laukanlahti on erittäin voimakkaasti rehevöitynyt. Pellot sijaitsevat tyypillisesti alavilla mailla, jotka vielä 1700-luvulla ovat olleet pääasiallisesti rantaniittyä. Suurin osa kunnan nykyisestä peltopinta-alasta sijoittuu savimaille alle 10 m mpy ja kyseiset alueet ovatkin maatuneet suhteellisen myöhään.

4. INVENTOINTI 2002

Kenttätöitä edelsi arkistolähteiden läpikäyminen: tietoja kunnan alueella sijaitsevista tunnetuista kiinteistä muinaisjäännöksistä ja irtaimista löydöistä haettiin Turun maakuntamuseosta, Museoviraston arkeologian osaston topografisesta arkistosta, muinaisjäännösrekisteristä sekä Turun yliopiston arkeologian oppiaineen topografisesta arkistosta. Kunnan historian pääpiirteisiin tutustuttiin 1960-luvulta peräisin olevan pitäjänhistorian avulla; Särkisalon perinnemaisemakohteista tietoja saatiin uudehkosta ympäristöjulkaisusta.

Inventointia edelsi myös tutustuminen alueen historialliseen karttamateriaaliin: Turun maanmittauslaitoksen arkistossa säilytettävät isojakokartat 1700-luvun lopulta sekä internetissä esillä olevat 1600-luvun ns. maakirjakartat kertovat alueen vanhasta asutuksesta ja maankäytöstä ja helpottivat näin inventoinnin kohdistamisessa kiinnostaviksi havaituille alueille. Kenttätöissä käytettiin pääasiallisesti 1970-luvulla painettujen peruskarttojen kopioita sekä maaperäkarttaa (2012 Perniö). Raportissa kohteiden karttaliitteiden pohjana on käytetty digitaalista peruskartta-aineistoa (vuoden 1997 tilanne).

Kenttätöihin käytettiin aikaa yhteensä 30 henkilötyöpäivää, jonka aikana tarkastettiin kaikki kunnan alueelta aikaisemmin tiedossa olevat kiinteät muinaisjäännökset ja irtolöytökohteet, sekä pyrittiin etsimään uusia ennen tuntemattomia muinaisjäännöksiä. Yleisohvaintojen toivossa inventointi uutisoitiin Särkisalon kuulutuslehdessä 13.5.2002.

Inventointimenetelminä käytettiin pintapoimintaa ja peitteisillä alueilla koekuopitusta ja -pistoja. Apuna käytettiin myös maanäytekairaa. Inventointiolosuhteet olivat lähes koko toukokuun ajan suotuisat; tosin aikaisesta kasvukaudesta johtuen pellot olivat osin jo pitkällä oraalla. Inventoinnin aikana ei ollut mahdollisuutta veneen käyttöön, joten kaikki pienemmät saaret jäivät kokonaan tarkastamatta.

Inventoinnin aikana kaikki ennestään tunnetut kohteet tarkastettiin: kohteet dokumentoitiin valokuvaamalla mustavalko- ja diafilmeille sekä sanallisesti. Myös kohteiden kuntoon kiinnitettiin huomiota. Inventoinnin yhteydessä mahdollisia uusia kiinteitä esihistoriallisia kohteita havainnoitiin kaikkiaan neljä:

Kohde 1: Aisböle Talkkarmäki (keramiikkaa ja kvartsi-iskoksia)

Kohde 2: Seppälänmäki (kvartsi-iskoksia)

Kohde 3: Gråböle Kraila (kvartsi-iskoksia)

Kohde 4: Finby Puosi (mahdollisia pyyntikuoppia)

Uudet kohteet on raportissa merkitty ns. tentatiivikohteiksi. Kohdetta 1 voisi havaintojen perusteella pitää varmana kivikautisena asuinpaikka, tosin pahoin hiekanotossa tuhoutuneena. Kohteet 2 ja 3 ovat kvartsilöytöpaikkoja, joiden luonteen tarkempi määrittelemineen vaatisi lisätutkimuksia; näitä ei inventoinnin yhteydessä ollut mahdollista suorittaa. Kohteessa 4 havaittiin lukuisia pyyntikuoppamaisia painanteita, joiden funktion ja ajoituksen tarkempi määrittely on myös epävarmaa.

Kunnan alueelta löydettiin myös tähän mennessä ensimmäinen rautakautinen löytö, soikea tuluskivi. Tuluskiven löytöpaikka on ollut keskisellä rautakaudella oletettavasti rantaniittyä. Kiinteitä rautakaudelle ajoittuvia kohteita ei etsinnöistä huolimatta Särkisalosta löydetty.

Myös historialliselle ajalle ajoittuvia kohteita rekisteröitiin varsin runsaasti. Pintapöiminnan tuloksena vanhojen kylien läheisyydessä havaittiin runsaasti mm. liitupiipun katkelmia ja punasavikeramiikkaa, joita ei otettu talteen. Mielenkiintoisina kohteena mainittakoon Perniönjoen suusta löydetty mahdollinen satamapaikka sekä Muurissa sijaitseva rengaskuvio kallionpaljastumassa. Särkisalossa pitkään jatkuneesta kalkinlouhinnasta johtuen alueella sijaitsee lukuisa määrä avolouhoksia; näiden käytöstä on mainintoja jo keskiaikaisissa kirjallisissa lähteissä. Samoin huomioitiin rajamerkit, joista on tietoja 1700-luvun isojakokarttojen selitysosioissa; rajamerkit sijaitsevat yhtä poikkeusta lukuun ottamatta yhä voimassa olevilla kylien rajoilla. Rajamerkit ja louhokset on esitetty luettelomaisesti historiallisen ajan kohteiden lopussa. Historiallisen ajan löytönä huomioitiin myös soistuneen Vähäjärven rannalta 1970-luvulla löydetty ruuhi.

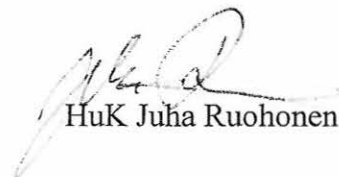
Luonnonkohteista mainittakoon tarkastetut viisi pirunpeltoa, joista osaa on varhaisissa tiedonannoissa pidetty ”jättekasteina” eli hautaröykkiöinä. Kohteet on esitetty luonnonmuodostelmina, vaikka muutamassa pirunpellossa havaittiinkin kivikkoon raivattuja kuopanteita ja ladottuja kivivalleja. Tessvärin Vårdkasbergetin luolat ansaitsevat myös maininnan; luolien seinillä oli runsaasti lähinnä skandinaavisten kalliopiirrosten mallien mukaan tehtyjä maalauksia.

Inventointiraportin rakenteesta:

Raporttiin on koottu tiedot Särkisalalon kiinteistä muinaisjäänöksistä, irtolöydöistä ja muista havainnoista. Ensiksi on ilmoitettu kiinteät muinaisjäänökset, tämän jälkeen uudet esihistorialliset löytöpaikat (luokiteltu ns. tentatiivikohteiksi) ja irtolöytökohteiden tarkastukset sekä havaitut historiallisen ajan kohteet. Näiden lisäksi on raporttiin koottu tietoja luonnonmuodostelmista, jotka saatetaan sekoittaa muinaisjäänöksiin. Kaikista kohteista on myös koottu perustiedot taulukkomuotoon.

Jokaisesta kohteesta ilmoitetaan kylä ja kohteen nimi, sijainti koordinaatein ja kartan avulla, maanomistajatiedot kiinteistä muinaisjäänöksistä ja tentatiivikohteista (Maanmittauslaitoksen kiinteistörekisteri 4.10.2002). Kohteiden yhteydessä esitetyt karttaliitteet ovat mittakaavassa 1:10 000 (peruskarttaote) koko kunnan kattavia yleiskarttoja lukuun ottamatta.

Suomen Turussa 7.10.2002

HuK Juhani Ruohonen

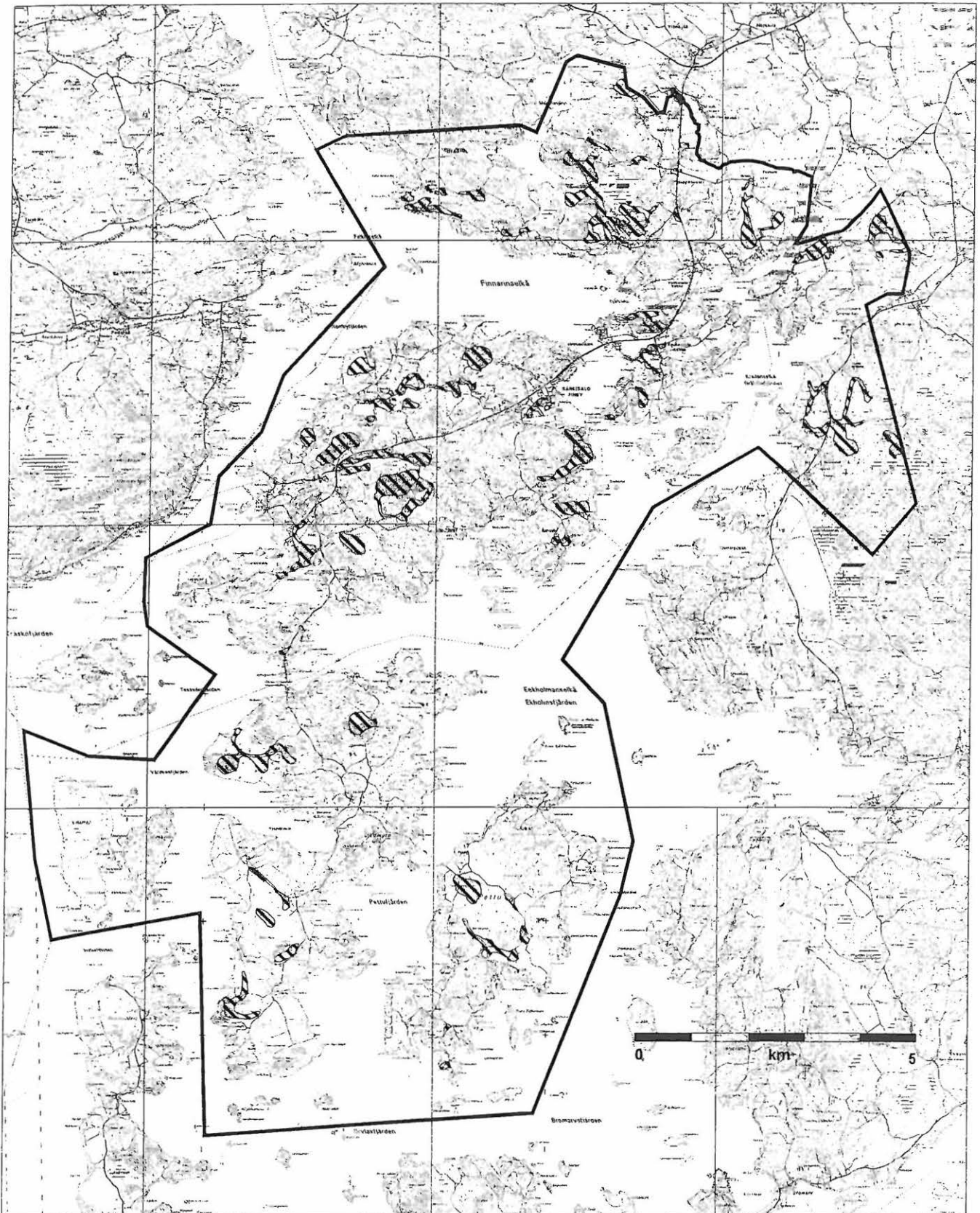
Käytetyt lähteet:

- Turun maanmittauslaitoksen jakoarkisto: Särkisalon isojakokartat
- <http://www.csc.fi/maakirjakartat> (4.5.2002)
- Appelgren 1895, inventointikertomus Museoviraston arkeologian osaston arkistossa
- Björk, A. 1882. Luetteloja Suomen muinaisjäänneksistä VIII. Halikon kihlakunta.
- Granholm, Helge ja Häggblom, Birger 1969. Särkisalon pitäjän historia. Okko, Seppo (suom.) Petter och Margit Forsströms stiftelse. Virkkala.
- Lehtomaa, Leena 2000. Varsinais-Suomen perinnemaisemat. Alueelliset ympäristöjulkaisut 160. Lounais-Suomen ympäristökeskus. Turku.
- Karhunhammas 14. Luettelo Suomen rannikon hautaraunioista. 1992.
- M. A. Knaapisen kirje maisteri H. F. Saloselle v. 1928. Museoviraston arkeologian osaston arkistossa.
- Alb. Sandellin kirje tohtori A. M. Tallgrenille 1915. Museoviraston arkeologian osaston arkistossa.

Inventointilöydöt on luetteloitu Kansallismuseon kokoelmiin päänumeroille KM 33306-33309, mustavalkonegatiivit Turun maakuntamuseon valokuva-arkistoon numeroille KF021287-KF021331 ja diapositiivit numeroille KD020506-20533. Kertomuksen alkuperäiskappaletta säilytetään Turun maakuntamuseossa, kopio on Museoviraston arkeologian osaston topografisessa arkistossa.

Tunnus	Paikannimi	Mjityyppi	Lisämaare	Ajoitus	Peruskartta	X	Y	Z
Kiinteät esihistorialliset muinaisjäännökset								
784010001	Falkki	hautapaikat	hautaröykkiö	pronssikautinen	2012 06 Kimito	667054	243953	27
784010002	Puosinkallio	hautapaikat	hautaröykkiöt	pronssikautinen	2012 08 Särkisalo	666629	244257	50
784010003	Pyölinmäki	hautapaikat	hautaröykkiöt	pronssikautinen	2012 08 Särkisalo	666843	244390	45
784010004	Mustajuuri	hautapaikat	hautaröykkiöt	pronssikautinen	2012 08 Särkisalo	666689	244305	25-30
784010005	Puunokka	hautapaikat	hautaröykkiöt	pronssikautinen	2012 08 Särkisalo	666979	244123	20
784010006	Suutarkylä	hautapaikat	hautaröykkiöt	pronssikautinen	2012 08 Särkisalo	666803	244086	25
784010007	Mikonhuhta	hautapaikat	hautaröykkiöt	pronssikautinen	2012 09 Ylönkylä	667012	244119	20
784010008	Härkähaka 1	hautapaikat	hautaröykkiöt	pronssikautinen	2012 09 Ylönkylä	667054	244328	15-20
784010009	Härkähaka 2	hautapaikat	hautaröykkiöt	pronssikautinen	2012 09 Ylönkylä	667053	244329	15-20
Uudet tentatiivikohteet								
784000001	Talkkarmäki	asuinpaikat		kivikautinen	2012 09 Ylönkylä	667031	244274	25-30
784000002	Seppälänmäki	asuinpaikat		kivikautinen?	2012 09 Ylönkylä	667051	244418	15-20
784000003	Kraila	asuinpaikat		kivikautinen?	2012 08 Särkisalo	666676	244707	25-30
784000004	Puosi	työpaikat	pyyntikuopat?	kivikautinen?	2012 08 Särkisalo	666652	244243	20-25
Esihistorialliset irtolöytökohteet								
784040001	Grönbacka	irtolöytö	kourutaltan katkelma (KM 3104:4)	kivikautinen	2012 05 Förby	6666-6667	2439-2440	
784040002	Särkisalo kk	irtolöytö	kourutaltta (KM 12812)	kivikautinen	2012 08 Särkisalo	6666-6668	2441-2442	8-10
784040003	Isotalo	irtolöytö	kourutaltta (KM 2025:9)	kivikautinen	2012 08 Särkisalo	6667-6668	2443-2444	
784040004	Pettu	irtolöytö	kiviesineen katkelma (KM 15506)	kivikautinen?	2012 07 Bromarv	6656-6660	2440-2442	
784040005	Falkinpelto	irtolöytö	soikea tuluskivi (KM 33309)	rautakautinen	2012 06 Kimito	667079	243982	5-10

Särkisalon historiallisen ajan muinaisjännökset							
Inventointinro	Paikannimi	Mjityyppi	Lisämaare	Peruskartta	X	Y	Z
1	Muuri	taide, muistomerkit	hakkaukset	2012 05 Förby	666619	243926	10
2	Sudenkuopp anummi	työpaikat	sudenkuopat	2012 09 Ylönkylä	667039	244775	20-25
3	Lehmihaka	kulkuväylät	satamat	2012 08 Särkisalo	666129	243654	5
4	Gropbukten	asuinpaikat	talonpohjat	2012 05 Förby	666129	243654	2-5
5	Korkmäki	asuinpaikat	talonpohjat	2012 09 Ylönkylä	667139	244232	55-60
6	Ryssänmäki S	kivirakenteet	kellarit	2012 05 Förby	666514	243931	20
7	Vähäjärvi	löytöpaikat	irtolöytöpaikat	2012 09 Ylönkylä	667111	244349	10-12,5
8	Kalkberget	raaka-aineen hankintapaikat	louhokset	2012 07 Bromarv	665542	244018	5
9	Niksaari	raaka-aineen hankintapaikat	louhokset	2012 05 Förby	666272	243734	5-10
10	Niksaari	raaka-aineen hankintapaikat	louhokset	2012 05 Förby	666315	243767	2,5-5
11	Sydvik	raaka-aineen hankintapaikat	louhokset	2012 05 Förby	666426	243761	10-15
12	Sydvik	raaka-aineen hankintapaikat	louhokset	2012 05 Förby	666439	243778	20
13	Puosinkallio S	raaka-aineen hankintapaikat	louhokset	2012 08 Särkisalo	666612	244247	20-25
14	Pyölinmäki W	raaka-aineen hankintapaikat	louhokset	2012 08 Särkisalo	666862	244337	20-25
15	Ryssänmäki	kivirakenteet	rajamerkit	2012 05 Förby	666561	243921	45
16	Kellomäki	kivirakenteet	rajamerkit	2012 05 Förby	666651	243854	60
17	Pyöli	kivirakenteet	rajamerkit	2012 09 Ylönkylä	667085	244073	35
18	Härkähaka	kivirakenteet	rajamerkit	2012 09 Ylönkylä	667051	244327	15
19	Sikamäki	kivirakenteet	rajamerkit	2012 08 Särkisalo	666644	244814	70
Särkisalon luonnonmuodostumia, jotka saatetaan sekoittaa muinaisjännöksiin							
Inventointinro	Paikannimi	Tyyppi	Lisämaare	Peruskartta	X	Y	Z
1	Vårdkasberget	luonnonmuodostumat	luolat	2012 05 Förby	666070	243639	40-45
2	Vårdkasudden	luonnonmuodostumat	pirunpellot	2012 05 Förby	666083	243644	45-55
3	Jatulkastberget	luonnonmuodostumat	pirunpellot	2012 05 Förby	666143	243874	35-45
4	Isomäki	luonnonmuodostumat	pirunpellot	2012 05 Förby	666629	243816	45-50
5	Sikamäki	luonnonmuodostumat	pirunpellot	2012 08 Särkisalo	666631	244807	55-60
6	Korkmäki	luonnonmuodostumat	pirunpellot	2012 08 Särkisalo	667141	244232	55-60

784010001

FALKKI

Hautapaikat

Lisämääre: Hautaröykkiöt

Ajoitus: pronssikautinen

Rauhoitusluokka: 1 **Lukumäärä:** 1

Sijainti

Alue: Falkberg

Peruskartta: 2012 06 KIMITO

Koordinaatit:

x: 6670 54 **y:** 2439 53 **z:** 27

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee n. 4 km Särkisalon kirkosta luoteeseen.

Laajuus: -

Kiinteistötunnus: 784-404-2-0 Falkberg

Omistaja: Oy Falkberg Jordbruk Ab, Falkbergintie 220, 25610 Ylönkylä

Perustiedot: Hautaröykkiö sijaitsee Falkin (Falkberg) kartanon päärakennuksesta etelään sijaitsevien Kleivinmäen ja Saapasmäen kallioalueiden välimaastossa. Etelässä kallioalue rajoittuu jyrkänteeseen, joka viettää Falkinselkään. Avokalliolla sijaitsevan röykkiön koko on noin 15 x 14 x 2 metriä; röykkiön keskellä on isohko pitkänomainen kuopanne.

Tutkimushistoria: Björk 1882, 40
Appelgren 1895, inv. kohteet 10-11
Knaapisen tiedonanto 1928

Inventointi 2002: Kohteella käytiin inventoinnin yhteydessä 16.5. sekä 2.9.2002. Röykkiölle pääsy on vaikeakulkuinen, mutta näköala etelään erittäin näyttävä. Tosin itse röykkiön näyttävyyttä häiritsee kookas mänty, joka kasvaa lähes raunion keskellä. Röykkiön sivuilla on lisäksi nuorempaa puuvartista kasvillisuutta, joka kaipaisi raivausta. Alempana kallioaluetta esiintyy runsaasti jaloja lehtipuita. Osa röykkiön kivistä on rauennut jonkin verran alas länsi- ja lounaisrinnettä. Röykkiö dokumentoitiin molemmilla kerroilla valokuvaamalla.

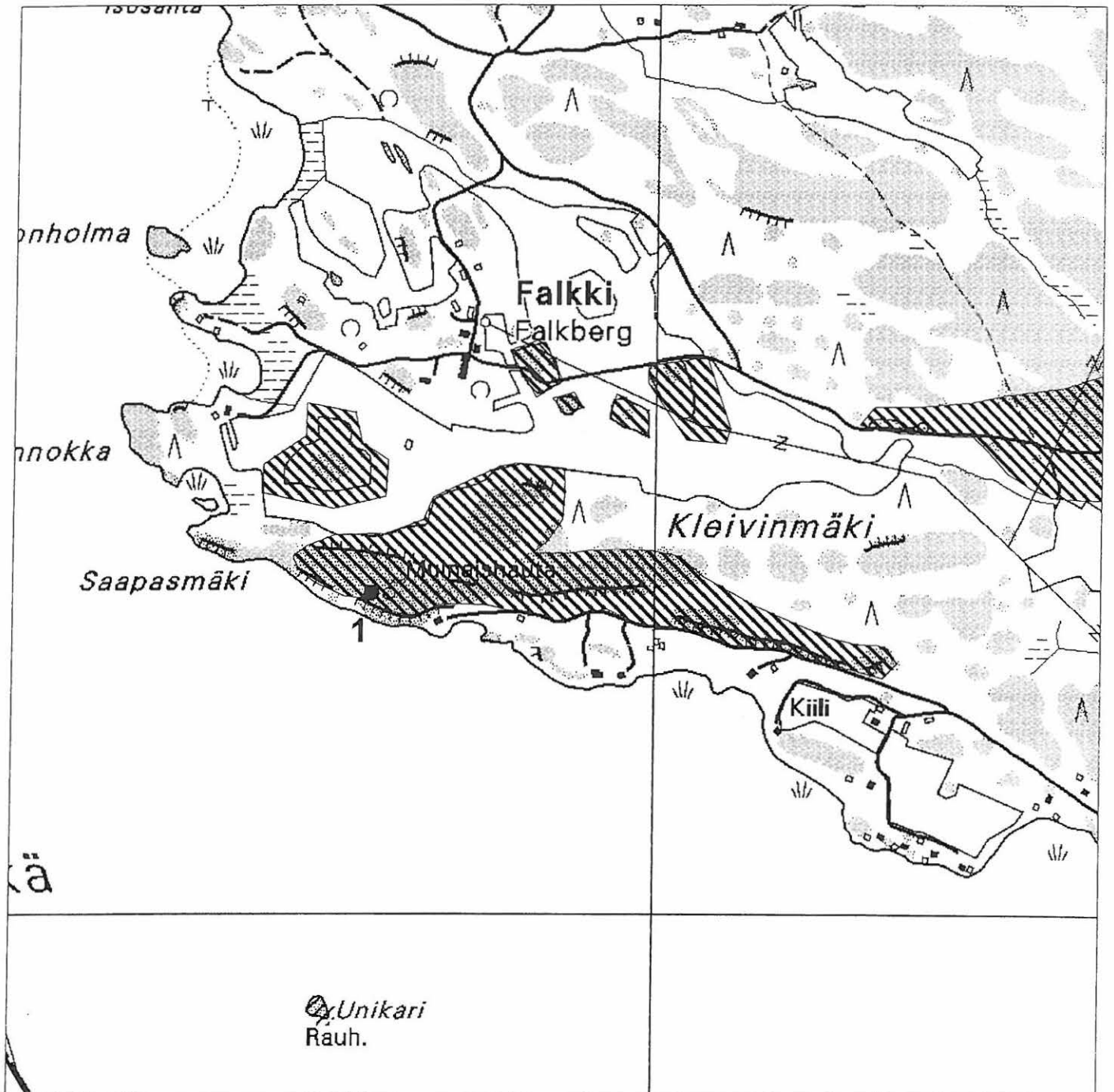
Appelgrenin ilmoittamaa suorakaiteen muotoista latomusta ei alueella havaittu. Latomus mainitaan myös muinaisjäännösrekisterissä.

Negatiivit:

Diapositiivit: KD020524

Peruskarttaliite: 2

Löydöt: -

Kohde 1

kohde numeroitu ja merkitty ympyrällä
viivoitus = muut tarkastetut alueet

Ote peruskartoista 2012 05 FÖRBY ja 2012 06 KIMITO
Mk 1:10 000

784010002

PUOSINKALLIO

Hautapaikat

Lisämääre: Hautaröykkiöt

Ajoitus: pronssikautinen

Rauhoitusluokka: 1 **Lukumäärä:** 3

Sijainti

Alue: Finby

Peruskartta: 2012 08 SÄRKISALO

Koordinaatit:

x: 6666 29 y: 2442 57 z: 50

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee n. 1,1 km Särkisalon kirkosta eteläkaakkoon.

Laajuus:

Kiinteistötunnus: 784-406-1-0 Finby

Omistaja: Metsäntutkimuslaitos, Unioninkatu 40 A, 00170 Helsinki

Perustiedot: Kolme röykkiötä jonossa N-S –suuntaisesti kalliopohjalla Puosin hiekkakuopasta n. 300 m eteläkaakkoon. Röykkiöitten halkaisijat ovat pohjoisesta lukien 15-18 m, 6-8 m ja 5 m. Knaapisen mukaan Särkisalon kunta olisi ajauttanut röykkiöistä runsaasti kiviä Kirkkolaiturille 1900-luvun alussa. Sandellin ja Appelgrenin tiedonantojen mukaan röykkiötä olisi kaivettu v. 1879 ja sieltä olisi löytynyt tuhkaa, hiiliä ja luunsirpaleita sekä pronssisoljen puolikas ja pronssimiekka tai –tikari, jotka olisivat joutuneet hukkaan.

Tutkimushistoria: Björk 1882, 40-41

Appelgren 1895, inv. kohteet 1-3

Knaapisen tiedonanto 1928

Hirviluoto 1970 (tarkastus)

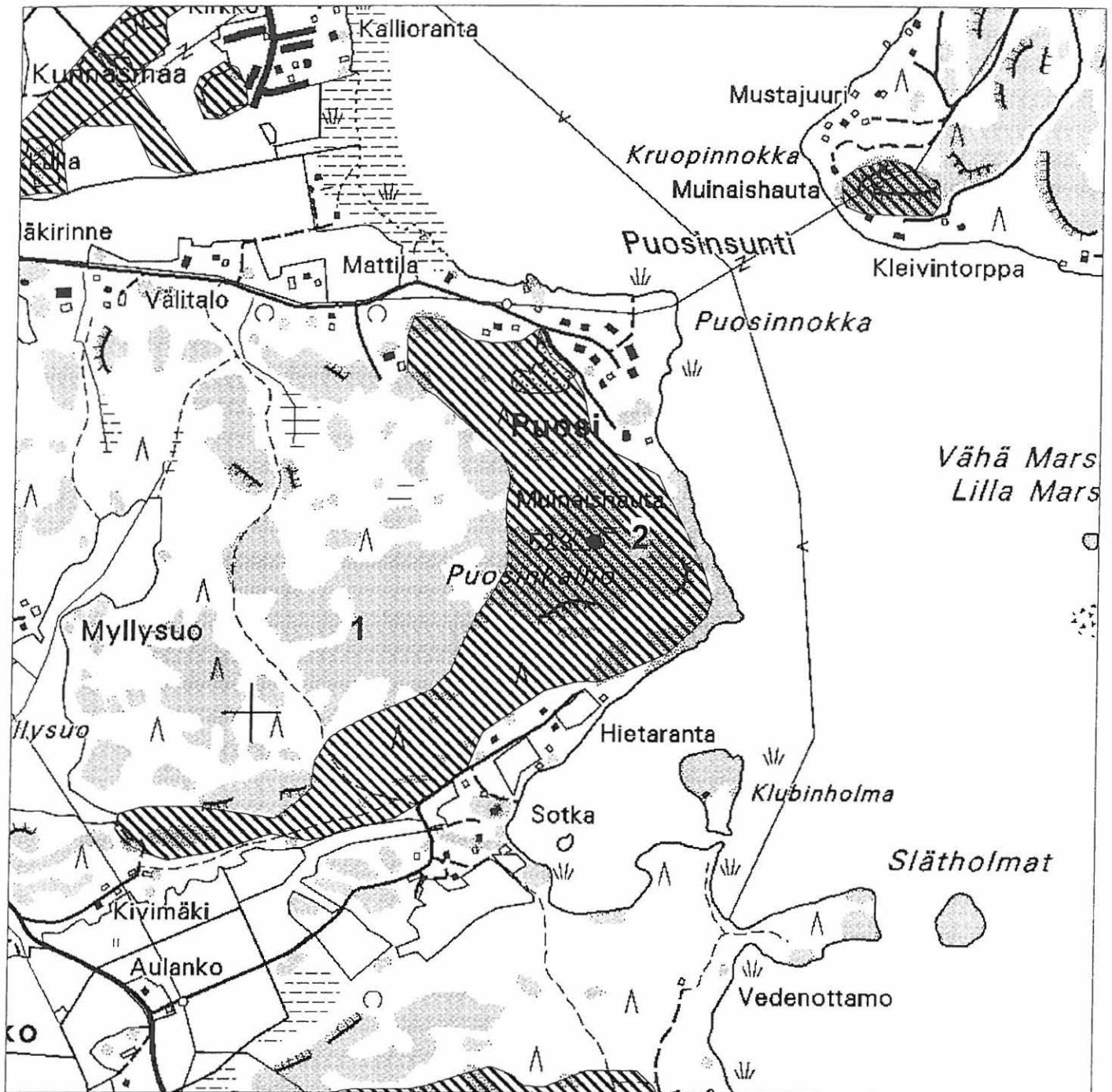
Inventointi 2002: Kohteella käytiin inventoinnin yhteydessä 7.5. Röykkiöalueen kunto ei juurikaan eronnut Hirviluodon kuvauksesta. Kohde on ilmeisesti hoitokohteena, joten sen kunto on varsin hyvä. Hiekkakuopan läheisyydessä on informaatiotaulu; myös polku hiekkakuopalta röykkiöalueelle on merkitty maastoon paaluin. Kohde dokumentoitiin valokuvaamalla.

Negatiivit:

Diapositiivit: KD020506-KD020507

Peruskarttaliite: 3

Löydöt:

Kohde 2

kohde numeroitu ja merkitty ympyrällä
viivoitus = muut tarkastetut alueet

Ote peruskartasta 2012 08 SÄRKISALO
Mk 1:10 000

784010003

PYÖLINMÄKI

Hautapaikat

Lisämääre: Hautaröykkiöt

Ajoitus: pronssikautinen

Rauhoitusluokka: 1 **Lukumäärä:** 1

Sijainti

Alue: Kaukosalo

Peruskartta: 2012 08 SÄRKISALO

Koordinaatit:

x: 6668 43 **y:** 2443 90 **z:** 45

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee n. 2,3 km Särkisalon kirkosta koilliseen.

Laajuus:

Kiinteistötunnus: 784-412-6-127 Isotalo I

Omistaja: Vuorijoki Veikko Aarno, Kaukassalontie 21, 25630 Särkisalo

Perustiedot:

Kohde sijaitsee Kaukassalossa Pyölinmäen itäpäässä.

Röykkiö on koottu särmikkäistä kivistä, ja on osittain hajonnut pohjoisrinteeseen. Röykkiön halkaisija on n. 6-7 m. Keskellä on kaksi vajoamaa. Näissä kaivannoissa on Knaapisen ja Appelgrenin mukaan poltettu kokkoja. Sijainti on vaikeapääsyinen.

Tutkimushistoria: Björk 1882, 41
Appelgren 1895, inv. kohde 6
Knaapisen tiedonanto 1928
Hirviluoto 1970 (tarkastus)

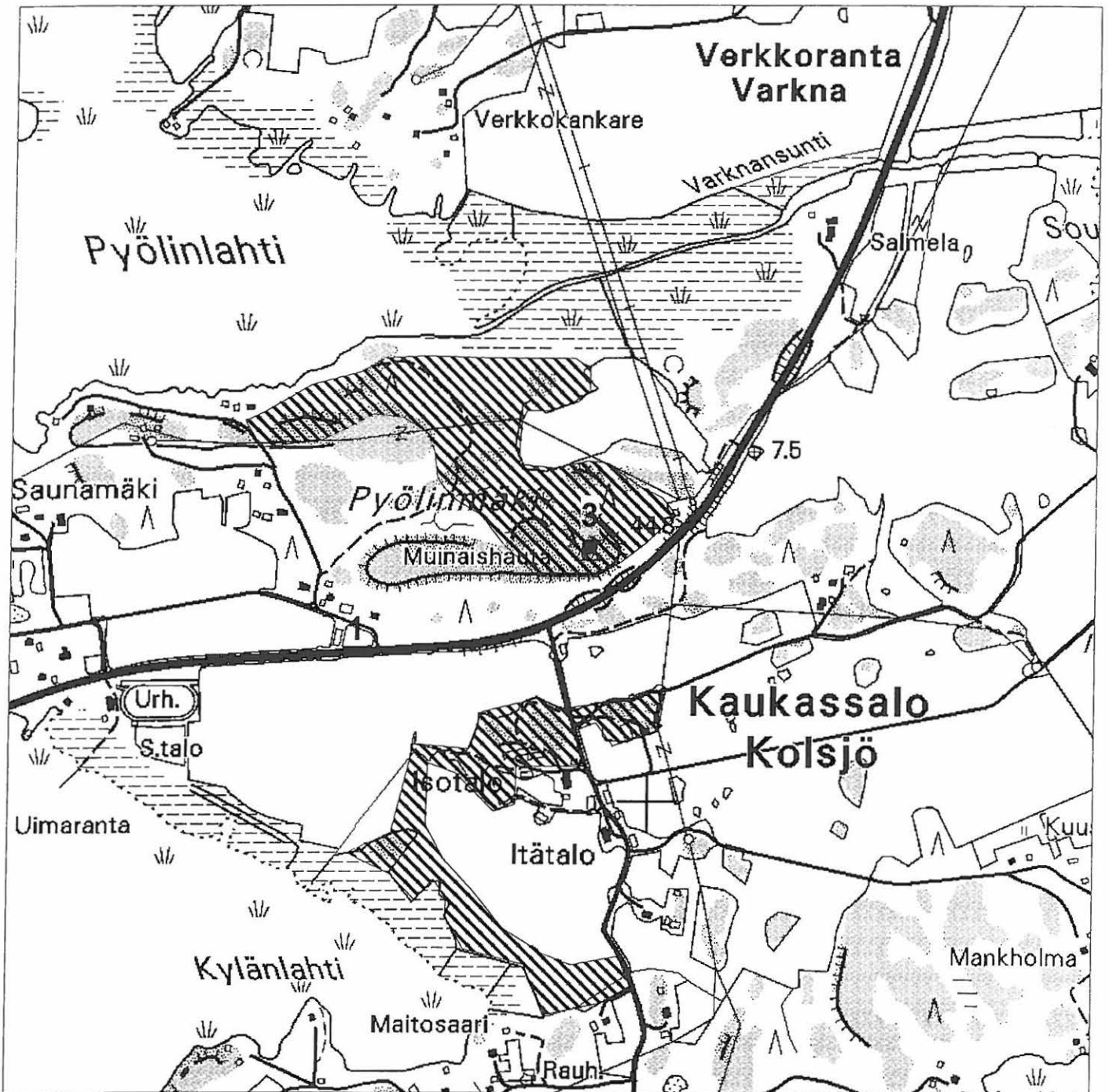
Inventointi 2002: Kohteella käytiin inventoinnin yhteydessä 13.5. Kohteen kunto ei juurikaan eronnut Hirviluodon kuvauksesta, joskin röykkiön vieressä oli poltettu suurta nuotiota ja alueella oli runsaasti roskaa. Kohde dokumentoitiin valokuvaamalla.

Negatiivit:

Diapositiivit: KD020515- KD020516

Peruskarttaliite: 4

Löydöt:

Kohde 3

kohde numeroitu ja merkitty ympyrällä
viivitus = muut tarkastetut alueet

Ote peruskartasta 2012 08 SÄRKISALO
Mk 1:10 000

784010004

MUSTAJUURI

Hautapaikat

Lisämääre: Hautaröykkiöt

Ajoitus: pronssikautinen

Rauhoitusluokka: 1 **Lukumäärä:** 1

Sijainti

Alue: Kaukosalo

Peruskartta: 2012 08 SÄRKISALO

Koordinaatit:

x: 6666 89 **y:** 2443 05 **z:** 25-30

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee n. 1,2 km Särkisalons kirkosta itäkaakkoon.

Laajuus:

Kiinteistötunnus:

784-412-6-98 Mustajuurenrinne

Omistajat:

Palmqvist Pontus Gustav, Sibeliuksenbulevardi 3-7-B 17, 06100 Hki

Palmqvist Kai Henri, Askolantie 17 B, 00600 Hki

Candelin-Palmqvist Tommi Evert, Kruunukuja 4 F 11, 02180 Espoo

Candelin-Palmqvist Klaus Jaakko, Lyhdekuja 10 B 7, 02200 Espoo

Perustiedot:

Kohde sijaitsee Kaukosalon lounaisosassa Klintinmäestä länteen ja Kruopinnokasta itään. Röykkiö sijaitsee kalliopohjalla ja sen mitat ovat noin 10 m SW-NE-suunnassa ja 8 m NW-SE-suunnassa. Korkeus on n. 1,5 m. Knaapisen mukaan röykkiön keskellä on poltettu kokkoa; röykkiön muoto olikin lähinnä kraaterimainen. Voimalinja kulkee röykkiöalueen yläpuolella.

Tutkimushistoria: Björk 1882, 41

Appelgren 1895, inv. kohde 5

Knaapisen tiedonanto 1928

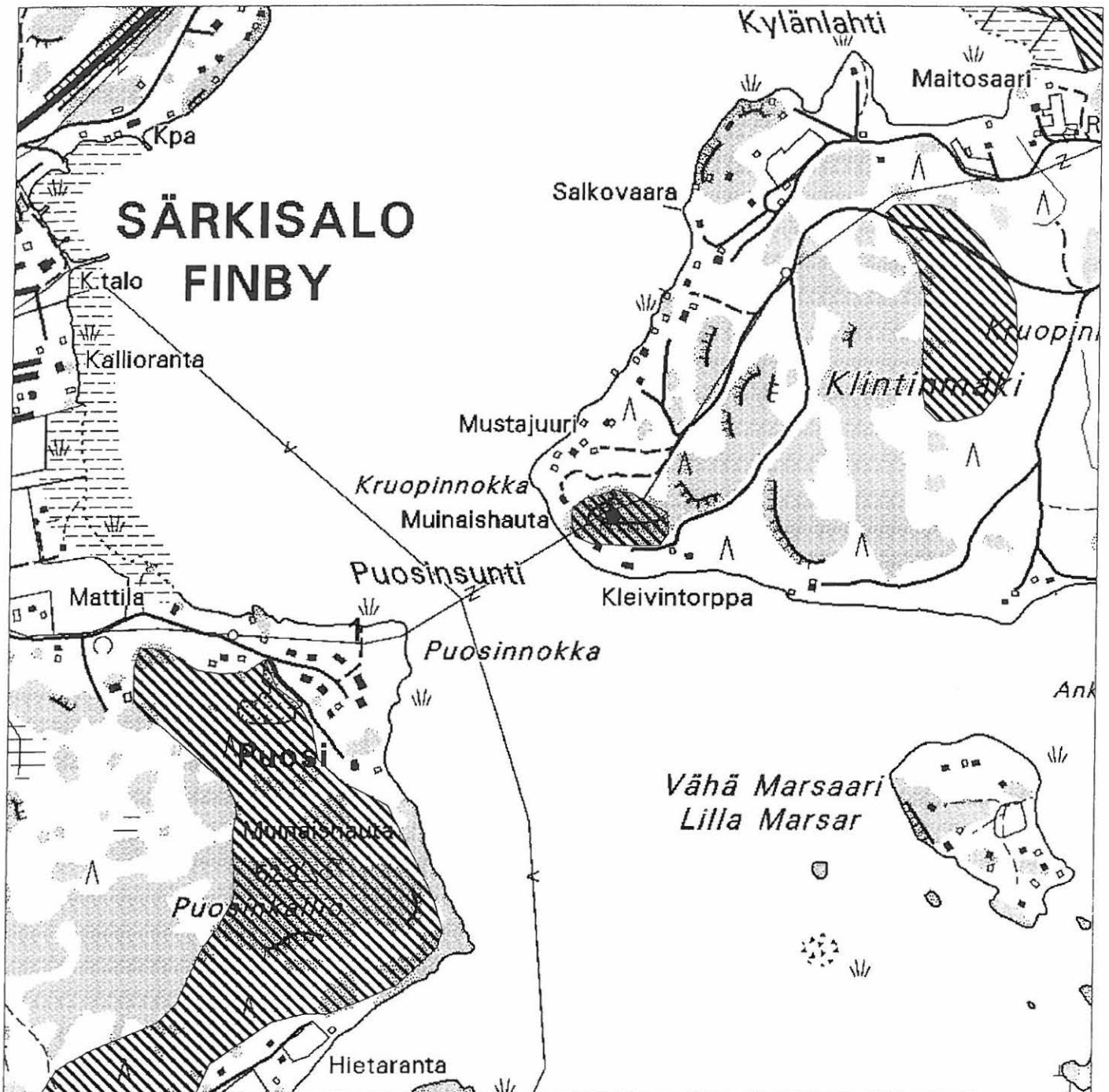
Inventointi 2002: Kohteella käytiin inventoinnin yhteydessä 8.5. Röykkiö oli hyvässä kunnossa, mm. sen päällä tai läheisyydessä ei kasvanut puita. Alueelta on hieno näköala esim. Puosinkalliolle. Röykkiö dokumentoitiin valokuvaamalla.

Negatiivit:

Diapositiivit: KD020510

Peruskarttaliite: 5

Löydöt: -

Kohde 4

kohde numeroitu ja merkitty ympyrällä
viivoitus = muut tarkastetut alueet

Ote peruskartasta 2012 08 SÄRKISALO
Mk 1:10 000

784010005

PUUNOKKA

Hautapaikat

Lisämääre: Hautaröykkiöt

Ajoitus: pronssikautinen

(röykkiöpohja)

Rauhoitusluokka: 3

Lukumäärä: 1

Sijainti

Alue: Finnarf

Peruskartta: 2012 08 SÄRKISALO

Koordinaatit:

x: 6669 79 **y:** 2441 23 **z:** 20

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee n. 2,6 km Särkisalon kirkosta pohjoiseen.

Laajuus:

Kiinteistötunnus:

784-405-1-58 Puunokka

Omistaja:

Sarparanta Lasse Emil Samuel oikeudenomistajat / Ihantola Tuula
Kaarina, Kenttäkuja 5 as 1, 24910 Halikko as.

Perustiedot: Puunokan röykkiöpohja sijaitsee Finnarin kylässä Puunokassa n. 100 m etäisyydellä Finnarinselästä. Röykkiö on rakennettu pohjois-eteläsuuntaiselle matalahkolle kallioalueelle; kohde ei sijaitse aivan kallion korkeimmalla kohdalla. Mikonhuhdan röykkiö sijaitsee kohteesta n. 300 m pohjoiseen.

Tutkimushistoria: Knaapisen tiedonanto 1928

Inventointi 2002: Kohteella käytiin inventoinnin yhteydessä 16.5. Alueella havaittiin kalliopohjalla sijaitseva pyöreähkö kivikehä, jonka mitat olivat N-S-suunnassa n. 9 m ja W-E-suunnassa n. 7 m. Kiveyksen itäosassa näkyi muuta selvemmin kookkaista kivistä rakennettu puolikaaren muotoinen kehä. ”Röykkiön” keskellä kasvoi runsaasti puita. Vaikka kohteesta on ainoastaan soikeahko pohjakiveys näkyvissä, sillä saattaisi kuitenkin olla vielä tutkimuksellista merkitystä. Pohja dokumentoitiin mittaamalla ja valokuvaamalla.

Negatiivit:

Diapositiivit: KD020522

Peruskarttaliite: 6

Löydöt: -

Kohde 5

kohde numeroitu ja merkitty ympyrällä
viivoitus = muut tarkastetut alueet

Ote peruskartoista 2012 08 SÄRKISALO ja 2012 09 YLÖNKYLÄ
Mk 1:10 000

784010006

SUUTARKYLÄ

Hautapaikat

Lisämääre: Hautaröykkiöt

Ajoitus: pronssikautinen

Rauhoitusluokka: 1 **Lukumäärä:** 1

Sijainti

Alue: Suutarkylä

Peruskartta: 2012 08 SÄRKISALO

Koordinaatit:

x: 6668 03 **y:** 2440 86 **z:** 25

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee n. 1,3 km Särkisalon kirkosta luoteseen.

Laajuus:

Kiinteistötunnus: 784-424-1-23 Suutarkylä

Omistaja: Mäkelä Jarkko Tapani, Suutarkyläntie 175-1, 25630 Särkisalo

Perustiedot: Röykkiö sijaitsee Suutarkylästä koilliseen sijaitsevalla kallioalueella, sen koilliskärjessä. Röykkiön koko on noin 9 m x 6 m x 1 m ja se on muodoltaan lähinnä kupera.

Tutkimushistoria: Knaapisen tiedonanto 1928

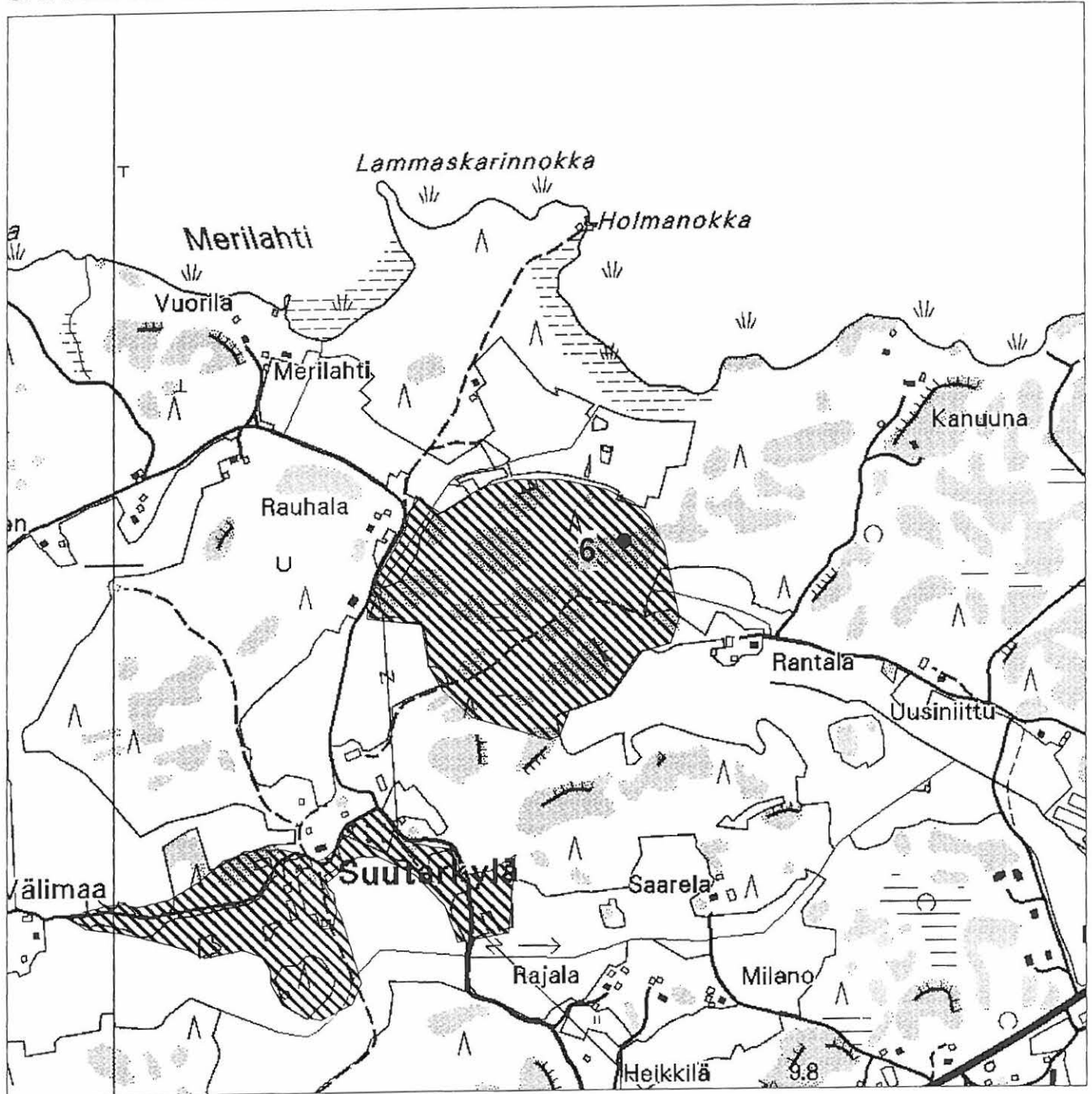
Inventointi 2002: Kohteella käytiin 9.5. inventoinnin yhteydessä. Röykkiö on hieman hajallaan ja pahoin sammaloitunut. Alueen eteläpuolisella rinteellä on suoritettu laaja avohakkuu, joka on ulottunut vain muutaman metrin päähän röykkiöstä. Ympäristö on metsäkoneiden ajourien ja hakkuujätteen jäljiltä erittäin sekainen. Röykkiöön ei varsinaisesti ole kajottu, mutta siihen etelässä rajoittunut mänty on kaatunut, ja tämä on siirrellyt kaatuessaan röykkiön kiviä laajemmalle alueelle. Kohteelta on hieno näköala pohjoiseen Finnarinselälle. Röykkiö dokumentoitiin valokuvaamalla.

Negatiivit:

Diaposiivit: KD020511- KD020512

Peruskarttaliite 7

Löydöt:

Kohde 6

kohde numeroitu ja merkitty ympyrällä
viivoitus = muut tarkastetut alueet

Ote peruskartasta 2012 08 SÄRKISALO
Mk 1:10 000

784010007

MIKONHUHTA

Hautapaikat

Lisämääre: Hautaröykkiöt

Ajoitus: pronssikautinen

Rauhoitusluokka: 1 **Lukumäärä:** 1

Sijainti

Alue: Finnarf

Peruskartta: 2012 09 YLÖNKYLÄ

Koordinaatit:

x: 6670 12 **y:** 2441 19 **z:** 20

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee n. 3 km Särkisalon kirkosta pohjoiseen.

Laajuus:

Kiinteistötunnus: 784-404-2-0 Falkberg

Omistaja: Oy Falkberg Jordbruk Ab, Falkbergintie 220, 25610 Ylönkylä

Perustiedot: Mikonhuhdan röykkiö sijaitsee etelään viettävässä rinteessä olevalla tasanteella n. 20 m korkeudella, kallion huipun ulottuessa yli 35 m korkeuteen. Röykkiö on lähes pyöreä, halkaisijaltaan n. 12 m, korkeuden ollessa n. 1,5 m. Poikkileikkaukseltaan röykkiö on kupera. Puunokan röykkiöpohja sijaitsee kohteesta n. 300 m etelään.

Tutkimushistoria: Knaapisen tiedonanto 1928

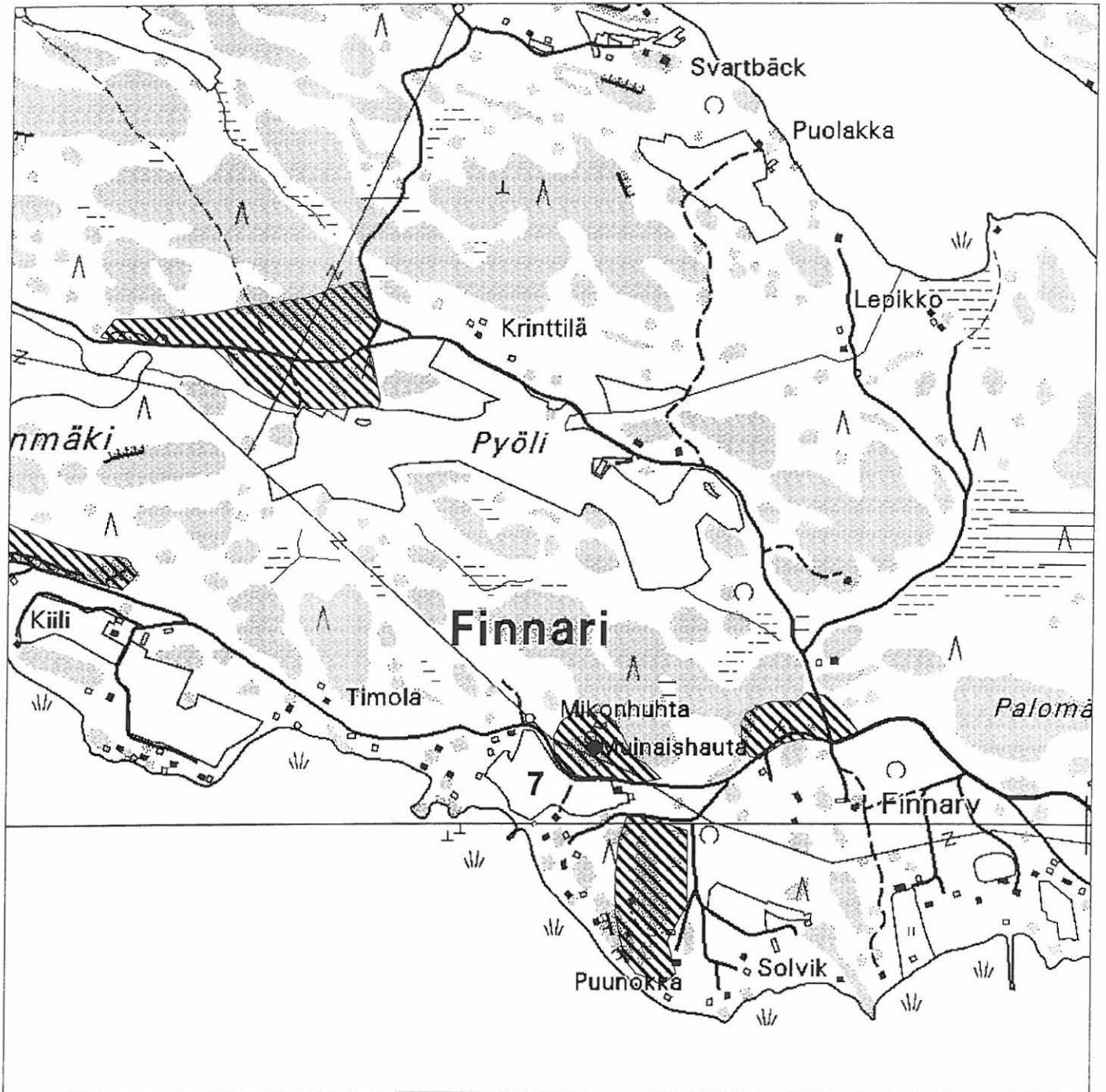
Inventointi 2002: Kohteella käytiin inventoinnin yhteydessä 16.5. Röykkiö vaikutti erittäin hyvin säilyneeltä eikä ympäristössä ollut juurikaan tapahtunut muutoksia. Kohde dokumentoitiin valokuvaamalla.

Negatiivit:

Diapositiivit: KD020523

Peruskarttaliite: 8

Löydöt:

Kohde 7

kohde numeroitu ja merkitty ympyrällä
viivoitus = muut tarkastetut alueet

Ote peruskartoista 2012 08 SÄRKISALO ja 2012 09 YLÖNKYLÄ
Mk 1:10 000

784010008

HÄRKÄHAKA 1

Hautapaikat

Lisämääre: Hautaröykkiöt

Ajoitus: pronssikautinen

Rauhoitusluokka: 1 **Lukumäärä:** 1

Sijainti

Alue: Mondola

Peruskartta: 2012 09 YLÖNKYLÄ

Koordinaatit:

x: 6670 54 **y:** 2443 28 **z:** 15-20

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee n. 3,5 km Särkisalon kirkosta pohjoiskoilliseen.

Laajuus:

Kiinteistötunnus: 784-415-3-11 Mondola

Omistaja: Salovaara Eri Lauri Artturi, Finnarfintie 40, 25610 Ylönkylä

Perustiedot:

Röykkiö sijaitsee umpeen kasvaneen Vähäjärven eteläosassa sijaitsevalla matalalla kallioalueella. Kalliopohjalla sijaitsevan röykkiön mitat ovat noin 9,5 x 9,4 x 1,3 m. Muodoltaan se on pyöreähkö ja leikkaukseltaan kupera. Kyseessä on Härkähaan röykkiöistä pohjoisempi.

Tutkimushistoria: Appelgren 1895, inv. kohteet 8-9
Knaapisen tiedonanto 1928

Inventointi 2002: Kohteella käytiin inventoinnin yhteydessä 8.5. Kohde oli hyväkuntoinen. Tosin kookkaita puita kasvoi jonkin verran röykkiön keskellä ja reunoilla. Kohde valokuvattiin. Appelgren mainitsee lisäksi röykkiöiden lähistöltä muutamia erittäin epävarmoja hautamaisia painanteita, joita ei v. 2002 inventoinnin yhteydessä havaittu.

Negatiivit:

Diapositiivit: KD020508

Peruskarttaliite: 9

Löydöt:

784010009

HÄRKÄHAKA 2

Hautapaikat

Lisämääre: Hautaröykkiöt

Ajoitus: pronssikautinen

Rauhoitusluokka: 1 **Lukumäärä:** 1

Sijainti

Alue: Mondola

Peruskartta: 2012 09 YLÖNKYLÄ

Koordinaatit:

x: 6670 53 **y:** 2443 29 **z:** 15-20

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee n. 3,5 km Särkisalon kirkosta pohjoiskoilliseen.

Laajuus:

Kiinteistötunnus: 784-415-3-11 Mondola

Omistaja: Salovaara Eri Lauri Artturi, Finnarfintie 40, 25610 Ylönkylä

Perustiedot: Härkähaan toinen röykkiö sijaitsee umpeen kasvaneen Vähjärven eteläosassa sijaitsevalla matalalla kallioalueella noin 10 m kaakkoon kohteesta Härkähaka 1. Kalliopohjalla sijaitseva röykkiö on kooltaan n. 9 x 7 x 0,8 m, muodoltaan soikeahko ja leikkaukseltaan kraaterimainen.

Tutkimushistoria: Appelgren 1895, inv. kohteet 8-9
Knaapisen tiedonanto 1928

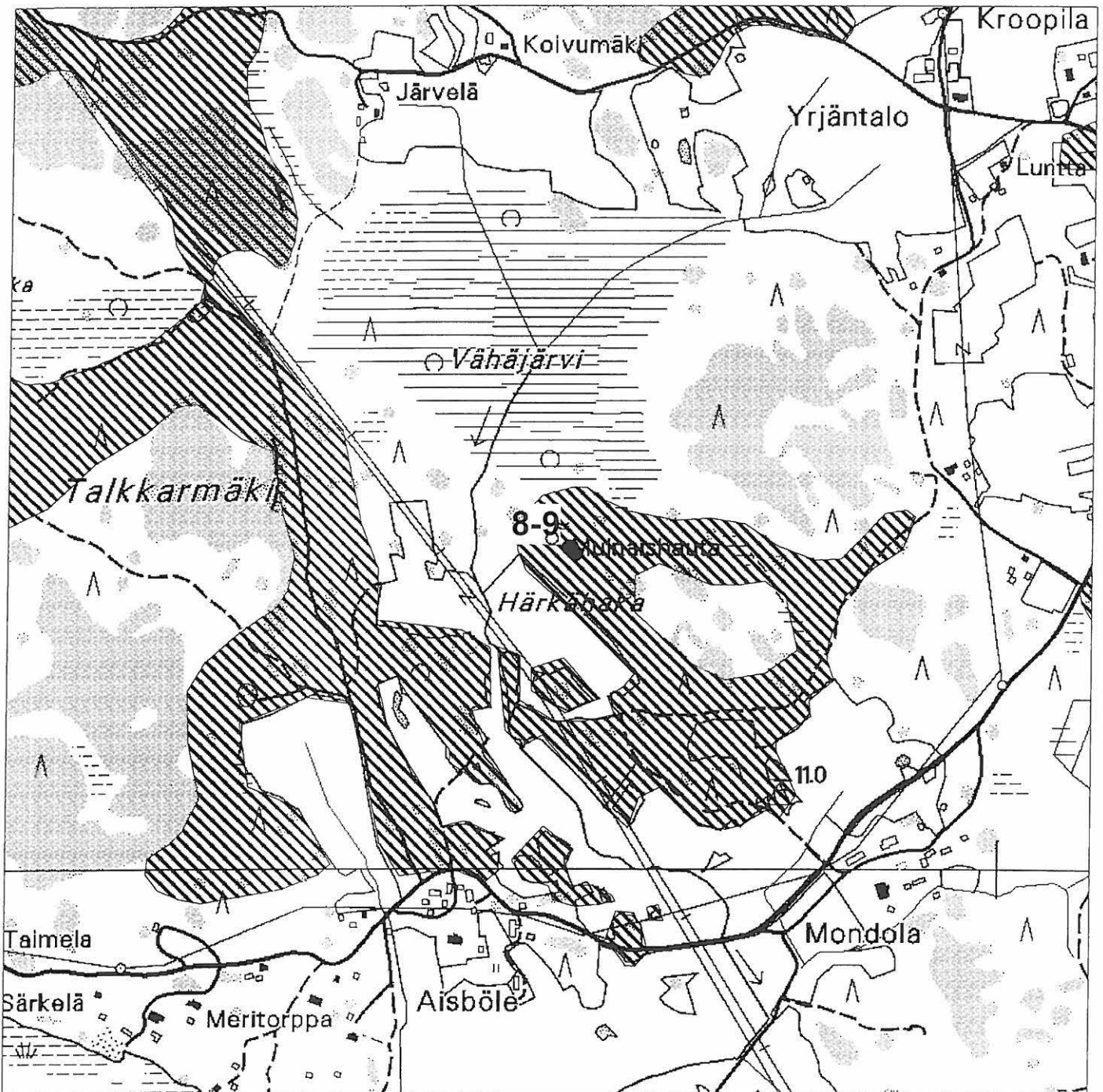
Inventointi 2002: Kohteella käytiin inventoinnin yhteydessä. Röykkiö sijaitsee hieman Härkähaka 1 ylempänä kallion päällä. Kohde oli hyväkuntoinen joitain reunoilla häiritsevästi kasvavia kuusia lukuun ottamatta. Ks. myös kuvaus kohteesta 8 (Härkähaka 1).

Negatiivit:

Diaposiivit: KD020508

Peruskarttaliite: 9

Löydöt:

Kohteet 8 ja 9

kohteet numeroitu ja merkitty ympyröillä
viivoitus = muut tarkastetut alueet

Ote peruskartasta 2012 09 YLÖNKYLÄ
Mk 1:10 000

784000001

TALKKARMÄKI

1500 000 2 16

Asuinpaikat

Lisämääre:

Ajoitus: kivi- tai varhaismetallikautinen (keramiikkaa, kvartsi-iskoksia)

Rauhoitusluokka:

Lukumäärä:

Sijainti

Alue: Aisböle

Peruskartta: 2012 09 YLÖNKYLÄ

Koordinaatit:

x: 6670 31 **y:** 2442 74 **z:** 25-30

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee n. 3,2 km Särkisalon kirkosta pohjoiskoilliseen.

Laajuus: tasanne hiekkakuopan luoteis- ja pohjoisosassa, n. 30 x 20 m.

Kiinteistötunnus: 784-401-1-20 Aisböle

Omistaja: Hakamäki Terttu-Kaarina, Finnarfintie 224, 25610 Ylönkylä

Perustiedot: Laajahkon mäkialueen itärinteessä, sen loivasti kaakkoon viettävällä rinnealueella havaittiin inventoinnin yhteydessä kivi-kautisia asuinpaikkalöytöjä.

Tutkimushistoria: inventointi 2002

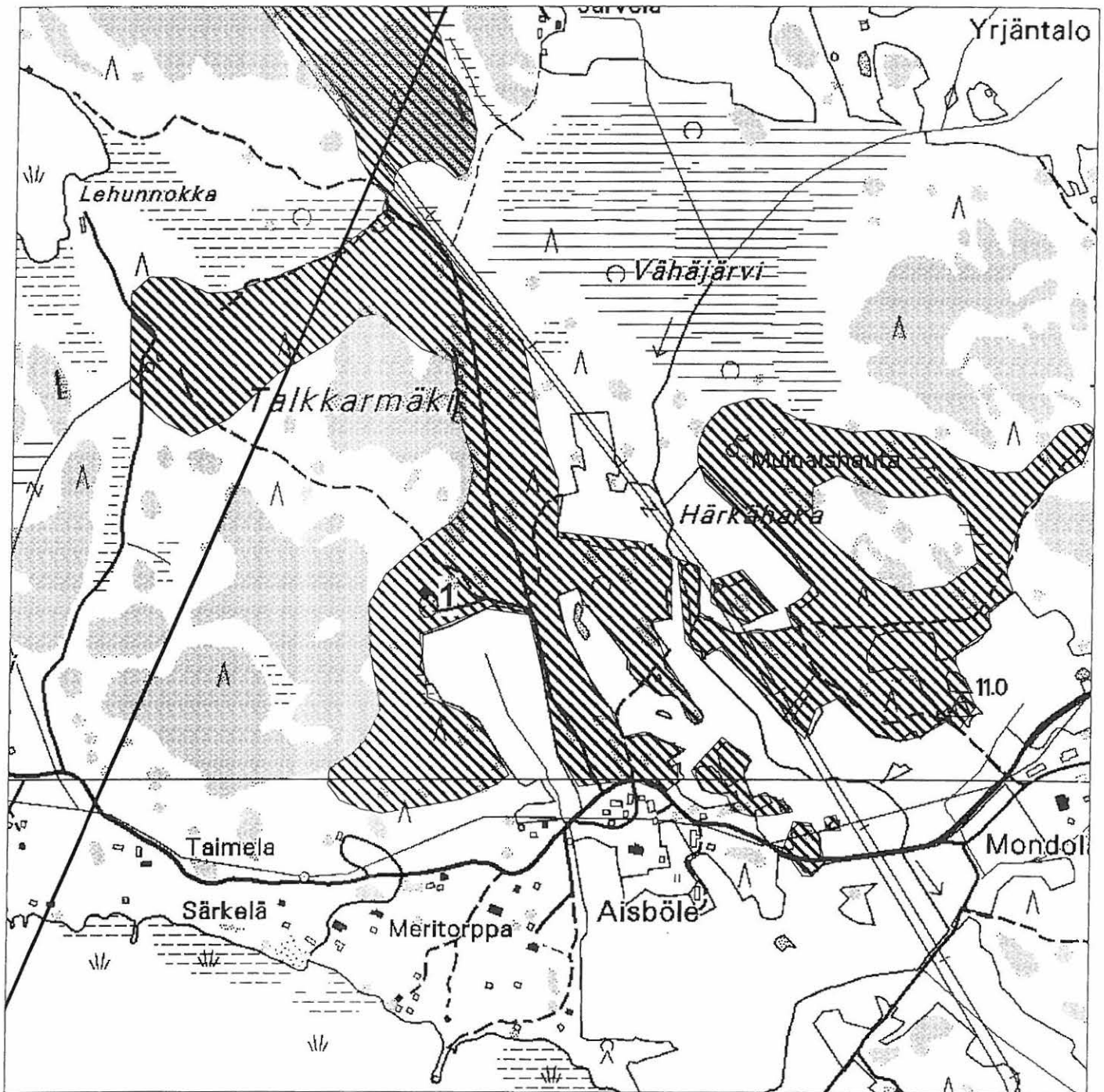
Inventointi 2002: Kohde löytyi vuoden 2002 inventoinnin yhteydessä. Kyseessä on Talkkarmäen itärinteellä sijaitseva hiekkakuoppa, jonka luoteisprofiilista löytyi tarkastuksen yhteydessä kaksi palaa keramiikkaa. Hiekkakuopan päälle tehdyistä koekuopista löytyi lisäksi kaksi kvartsi-iskosta; koekuopat tehtiin välittömästi hiekkakuopan pohjois- ja luoteispuolelle pienelle tasanteelle polun läheisyyteen. Kohteesta on suurin osa todennäköisesti tuhoutunut hiekanotossa. Maa on alueella pääosin hienoa hiekkaa, joskin ylemmäksi rinteeseen mentäessä muuttuu karkeammaksi moreeniksi. Alueella kasvaa harvaa mäntymetsää. Ehdotus rauhoitusluokaksi 2.

Negatiivit:

Diapositiivit: KD020509

Peruskarttaliite: kartta 10

Löydöt: KM 33306:1-2 (kvartsi-iskoksia 2 kpl ja keramiikkaa 2 kpl)

Tentatiivikohde 1

kohde numeroitu ja merkitty vinoneliöllä
viivoitus = tarkastetut alueet

Ote peruskartoista 2012 08 SÄRKISALO ja 2012 09 YLÖNKYLÄ
Mk 1:10 000

~~784000002~~

SEPPÄLÄNMÄKI 1000 00 6046

Asuinpaikat

Lisämääre:

Ajoitus: kivi- tai varhaismetallikautinen (kvartsi-iskoksia)

Rauhoitusluokka: **Lukumäärä:** 1

Sijainti

Alue: Seppälänmäki

Peruskartta: 2012 09 YLÖNKYLÄ

Koordinaatit:

x: 6670 51 **y:** 2444 18 **z:** 15-20

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee n. 3,9 km Särkisalon kirkosta pohjoiskoilliseen.

Laajuus:

Kiinteistötunnus: 784-421-1-21

Omistaja: Salovaara Erik Lauri Artturi, Finnarfintie 40, 25610 Ylönkylä

Perustiedot: Seppälänmäen kvartsilöytöpaikka sijaitsee maantien nro 1823 ja Finnariin vievän tien risteyksestä n. 80 metriä lounaaseen pellon ja metsän laidassa.

Tutkimushistoria: inventointi 2002

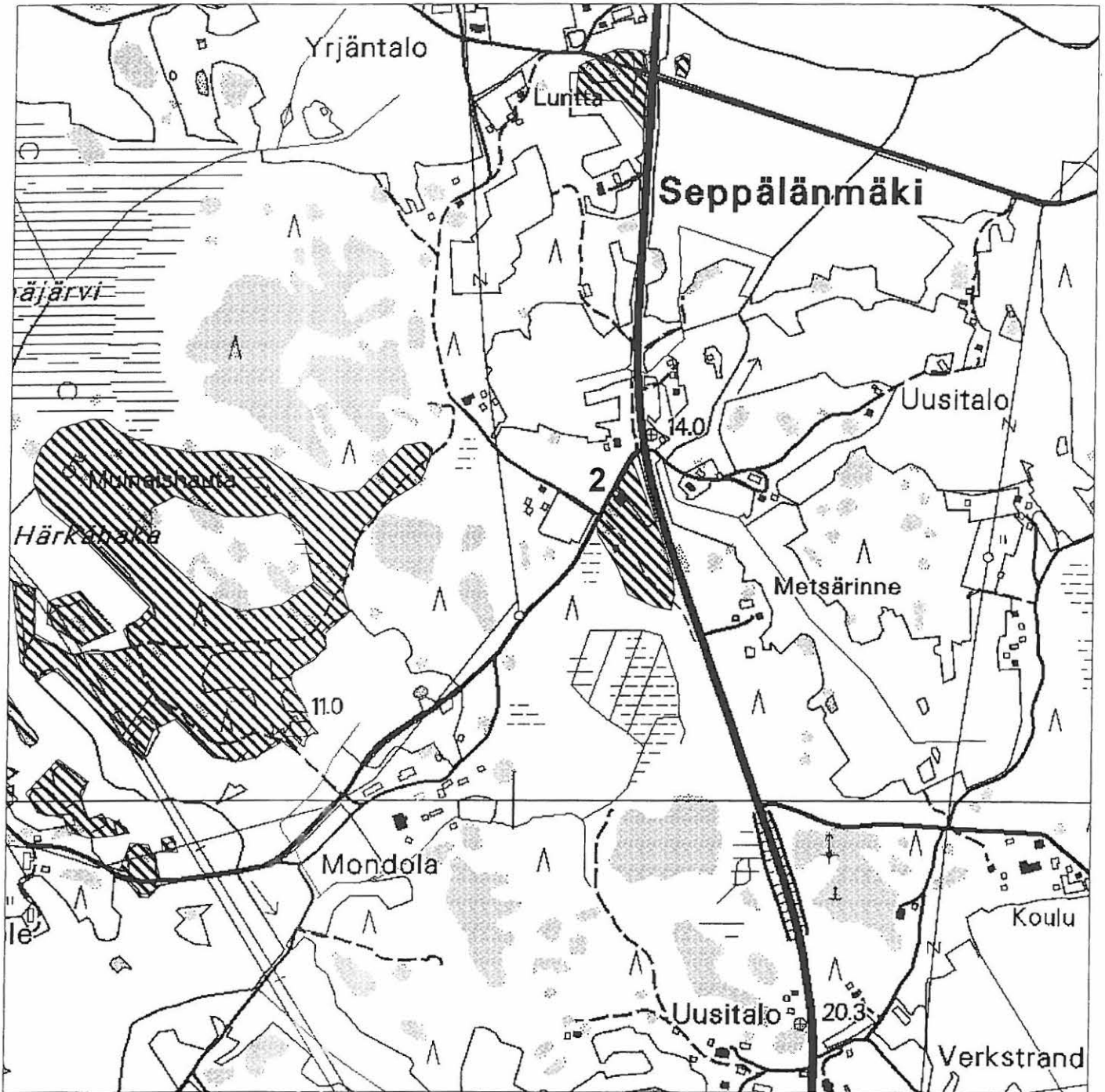
Inventointi 2002: Kohteella käytiin inventoinnin yhteydessä 8.5., jolloin metsän ja pellon rajalta ojan leikkauksesta löytyi kaksi kvartsi-iskosta. Kyseistä ojaa on vastikään kaivettu auki, sillä leikkausprofiili näytti varsin tuoreelta. Maaperä on alueen lounaisosassa lähinnä moreenia; pellolla savea. Koekuoppien kaivamista metsän puolelle vaikeutti tiheä puusto ja ojasta nostettu maa.

Negatiivit: KF021326

Diapositiivit: KD020530

Peruskarttaliite: kartta 11

Löydöt: KM 33307 (kvartsi-iskoksia 2 kpl)

Tentatiivikohde 2

kohde numeroitu ja merkitty vinoneliöllä
viivoitus = tarkastetut alueet

Ote peruskartoista 2012 08 SÄRKISALO ja 2012 09 YLÖNKYLÄ
Mk 1:10 000

~~784000003~~

KRAILA

1000 00 6047

Asuinpaikat

Lisämääre:

Ajoitus: kivi- tai varhaismetallikautinen (kvartsi-iskoksia)

Rauhoitusluokka: **Lukumäärä:** 1

Sijainti

Alue: Gråböle

Peruskartta: 2012 08 SÄRKISALO

Koordinaatit:

x: 6666 76 **y:** 2447 07 **z:** 25-30

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee n. 5,1 km Särkisalon kirkosta itäkaakkoon.

Laajuus:

Kiinteistötunnus: 784-408-2-14 Hummelvik
Jansson Maud-Kuistila Maud oikeudenomistajat / Kuistila Kaj,
Verkapiha 3 A 5, 20100 Turku

Perustiedot: Krailan kvartsilöytöpaikka sijaitsee loivasti lounaaseen viettävällä hiekkarinteellä Krailanselän itäpuolella n. 950 m Krailan päärakennuksesta etelään.

Tutkimushistoria: inventointi 2002

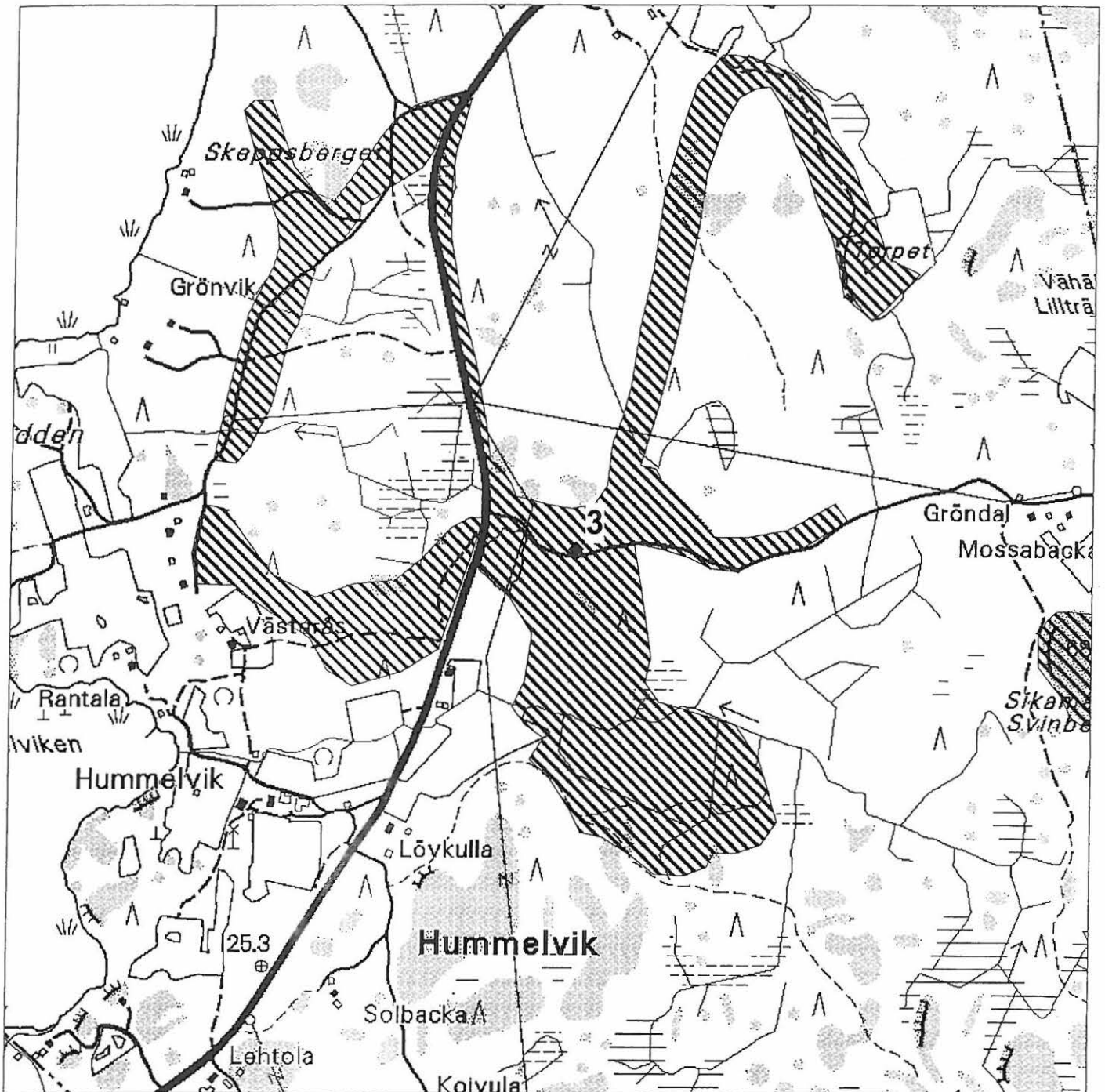
Inventointi 2002: Kohde havaittiin inventoinnin yhteydessä. Träskbackantietä noin 150-200 metriä itään havaittiin tien pohjoispuolella ojan leikkauksesta kaksi kvartsi-iskosta läheltä toisiaan. Alue on suhteellisen loivasti lounaaseen viettävää rinnettä, jonka maaperä on hiekkaa. Tien pohjoispuolinen alue on kynnetty ja paikalle on istutettu mäntyä; eteläpuolella on hoidettua harvaa mäntymetsää. Aluetta pyrittiin tarkastamaan laajalti myös koekuopin, mutta tuloksetta. Kohteen luonteen tarkempi määrittely vaatisi lisätutkimuksia.

Negatiivit: -

Diapositiivit: KD020533

Peruskarttaliite: kartta 12

Löydöt: KM 33308 (kvartsi-iskoksia 2 kpl)

Tentatiivikohde 3

kohde numeroitu ja merkitty vinoneliöllä
viivoitus = tarkastetut alueet

Ote peruskartasta 2012 08 SÄRKISALO
Mk 1:10 000

784000004

PUOSI

1000 000 217

Työpaikat

Lisämääre: pyyntikuopat?

Ajoitus: ajoittamaton

*myöskin
hist. arko*

miehän hiekkakuoppia ke. 1977-06

Rauhoitusluokka:

Lukumäärä: 5-7

Sijainti

Alue: Finby

Peruskartta: 2012 08 SÄRKISALO

Koordinaatit:

x: 6666 52 **y:** 2442 43 **z:** 20-25

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee n. 880 m Särkisalon kirkosta kaakkoon.

Laajuus: n. 100 m x 40 m

Kiinteistötunnus:

784-406-4-33 Salkovaara

Omistaja:

Enqvist Ritva Tuulikki, Puosintie 91, 25630 Särkisalo

Perustiedot: Mahdollisia pyyntikuoppia Puosinkallion koillispuolella sijaitsevan suurehkon hiekkakuopan etelä- ja länsipuolella hiekkatasanteella.

Tutkimushistoria: inventointi 2002

Inventointi 2002: Kohde löytyi inventoinnin yhteydessä 7.5. Hiekkakuopan yläpuolella, sen etelä- ja lounaispuolella n. 100 x 40 metrin alueella havaittiin 5-7 pyöreähköä tai soikeaa kuoppaa, joiden halkaisija vaihteli 1-2 metrin välillä, syvyyden ollessa n. 50-100 cm. Osassa kuopanteista oli reunavallia, joissa maaperäkairalla otettujen näytteiden mukaan oli havaittavissa ns. kaksoismaannos. Alue on suhteellisen loivasti koilliseen viettävää mäntyvaltaista hiekkakangasta.

Lähistöllä sijaitsee Puosinkallion muinaisjäännösalue.

Alue tarkastettiin syksyllä

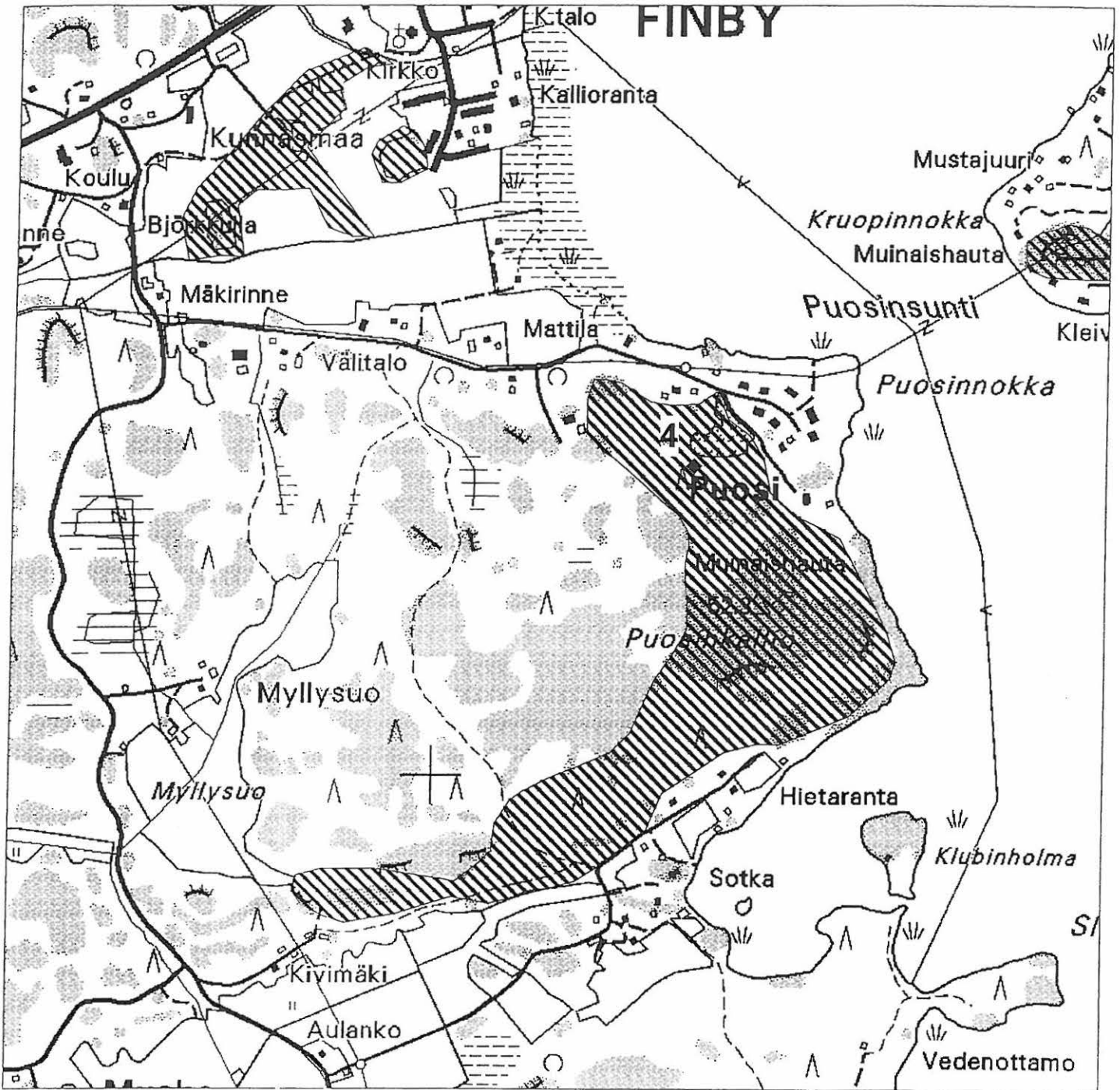
2006. Ei muinaisjäännöksiä (ke. 1977-06)

Negatiivit: -

Diapositiivit: -

Peruskarttaliite: kartta 13

Löydöt:

Tentatiivikohde 4

kohde numeroitu ja merkitty vinoneliöllä
viivoitus = tarkastetut alueet

Ote peruskartasta 2012 08 SÄRKISALO
Mk 1:10 000

784040001

GRÖNBACKA

Löytöpaikat

Lisämääre: irtolöytöpaikat

Ajoitus: kivikautinen

(kourutaltan katkelma)

Rauhoitusluokka: **Lukumäärä:**

Sijainti

Alue: Murom

Peruskartta: 2012 05 FÖRBY

Koordinaatit:

x: 6666 **y:** 2439 **z:** ?

Etäisyystieto: Löytöpaikka sijaitsee Särkisalon kirkosta n. 2,7 km länsilounaaseen.

Laajuus: irtolöytö

Kiinteistötunnus: -

Perustiedot:

Lohjennut kappale kourutaltan teräosasta, joka on löytynyt Muurinkylästä (Murom) Grönbackan torpan metsästä 1800-luvun lopulla. Tarkemmat löytötiedot puuttuvat.

Tutkimushistoria: Cederhvarf 1895

Inventointi 2002: Inventoinnin yhteydessä pyrittiin paikallistamaan löytöpaikka tarkastamalla Grönbackan tilan lähialueet. Alue on itään ja pohjoiseen varsin jyrkästi nousevaa kivikkoista kallioaluetta. Maantien 1823 lähistöllä Muurin päärakennuksen läheisyydessä on jonkin verran hiekkamaata, joskin suurin osa lienee tuhoutunut hiekanotossa ja tietä rakennettaessa. Tilan eteläpuolisella peltoalueella havaittiin runsaasti historiallisen ajan löytöjä (mm. liitupiipun pesä ja tuluspiitä), joita ei otettu talteen. Irtolöydön tarkempi löytöpaikka jäi määrittelemättä.

Negatiivit: -

Diapositiivit: -

Peruskarttaliite: ks. kartta 1, inventoidut alueet

Löydöt: KM 3104:4

784040002

SÄRKISALO KK

Löytöpaikat

Lisämääre: irtolöytöpaikat

Ajoitus: kivikautinen

(kourutaltoa)

Rauhoitusluokka: Lukumäärä:

Sijainti

Alue: Finby

Peruskartta: 2012 08 SÄRKISALO

Koordinaatit:

x: 6666-6668 **y:** 2441-2442 **z:** 8-10

Etäisyystieto: Löytöpaikka sijaitsee Särkisalon kirkonkylässä.

Laajuus:

Kiinteistötunnus: -

Perustiedot: Kourutaltoa, joka on löytynyt 1951 Särkisalon kirkonkylästä Johannes Mannosen maapalstalta. Löytö on sijainnut aivan maan pinnalla, koska löytynyt kiveä potkaistaessa. Löytökorkeudeksi ilmoitetaan 8-10 m mpy, joten taltoa on ilmeisesti aikoinaan hukattu veteen. Tarkemmat löytötiedot puuttuvat.

Tutkimushistoria: -

Inventointi 2002: Koska kyseessä on mitä ilmeisimmin aikoinaan veteen hukattu irtolöytö, pyrittiin kirkonkylän alueella etsimään kivikautisen asuinpaikan merkkejä tarkastamalla korkeammalla sijaitsevia alueita. Lähin mahdollisesti kivikautiseen toimintaan viittaava kohde on kirkosta etelään sijaitseva Puosinkallio, jossa havaittiin soikeita painanteita; mahdollisia pyyntikuoppia.

Negatiivit: -

Diapositiivit: -

Peruskarttaliite: ks. kartta 1, inventoidut alueet

Löydöt: KM 12812

784040003

ISOTALO

Löytöpaikat

Lisämääre: irtolöytöpaikat

Ajoitus: kivikautinen

(kourutaltoa)

Rauhoitusluokka: **Lukumäärä:**

Sijainti

Alue: Kaukassalo

Peruskartta: 2012 08 SÄRKISALO

Koordinaatit:

x: 6667-6668 **y:** 2443-2444 **z:** ?

Etäisyystieto: Löytöpaikka sijaitsee n. 2 km Särkisalon kirkosta itään.

Laajuus:

Kiinteistötunnus: -

Perustiedot: Leveä kourutaltoa, joka on löytynyt 1800-luvulla ojaa kaivettaessa Kaukassalon saarelta Isotalosta hieman etelään päin, Appelgrenin mukaan Munkholman torpasta länteen. Tarkemmat löytötiedot puuttuvat.

Tutkimushistoria: Björk 1882, 44
Appelgren 1895

Inventointi 2002: Tarkempi löytöpaikka pyrittiin määrittelemään tarkastamalla Isotalon lähialueita. Lähialue on erittäin alavaa, varsin myöhään merestä kohonnuttua peltoaluetta. Saaren lounaisosassa on suurempi, yli 20 m mpy kohoava kallio- ja moreeniharjanne (Klintonmäki), joka tarkastettiin tuloksetta. Sen sijaan Isotalosta lounaaseen ja Itätalosta länteen sijaitsevalla mereen rajoittuvalla alueella havaittiin erittäin runsaasti historiallisen ajan keramiikkaa, palanutta savea ja kuonaa, joita ei otettu talteen.

Negatiivit: -

Diapositiivit: -

Peruskarttaliite: ks. kartta 1, inventoidut alueet

Löydöt: KM 2025:9

784040004

PETTU

Löytöpaikat

Lisämääre: irtolöytöpaikat

Ajoitus: kivikautinen?

(tuntematon kiviesineen katkelma)

Rauhoitusluokka: **Lukumäärä:**

Sijainti

Alue: Pettu

Peruskartta: 2012 07 BROMARV

Koordinaatit:

x: 6656-6660 **y:** 2440-2442 **z:** ?

Etäisyystieto: Löytöpaikka sijaitsee n. 9 km Särkisalon kirkosta etelään.

Laajuus:

Kiinteistötunnus: -

Perustiedot: Tuntematon kiviesineen katkelma, joka on löytynyt 1960-luvun alussa(?) Uno Fredriksonin omistaman Mäarakärn-nimisen tilan pellosta läheltä suinrakennusta. Löytynyt ruokamultakerroksesta. Tarkemmat löytötiedot puuttuvat.

Tutkimushistoria: -

Inventointi 2002: Koska tarkempia löytötietoja ei ollut käytettävissä, pyrittiin Petun saaren inventoinnin yhteydessä erityisesti tarkastamaan kivikautiselle asutukselle soveltuvat alueet.

Negatiivit: -

Diapositiivit: -

Peruskarttaliite: ks. kartta 1, inventoidut alueet

Löydöt: KM 15506

784040005

FALKINPELTO

Löytöpaikat

Lisämääre: irtolöytöpaikat

Ajoitus: rautakautinen

(soikea tuluskivi)

Rauhoitusluokka: Lukumäärä:

Sijainti

Alue: Falkberg

Peruskartta: 2012 06 KIMITO

Koordinaatit:

x: 6670 79 **y:** 2439 82 **z:** n. 5-10

Etäisyystieto: Löytöpaikka sijaitsee 4,1 km Särkisalons kirkosta luoteeseen.

Laajuus:

Kiinteistötunnus: 784-404-2-0 Falkberg

Perustiedot: Löytöpaikka sijaitsee pellolla Falkin vanhasta päärakennuksesta noin 180 m kaakkoon, meren rannasta noin 470 m itään. Paikka kohoo hieman ympäristöään korkeammalle; aivan löytöpaikan läheisyydessä sijaitsee avo-oja.

Tutkimushistoria: Inventointi 2002

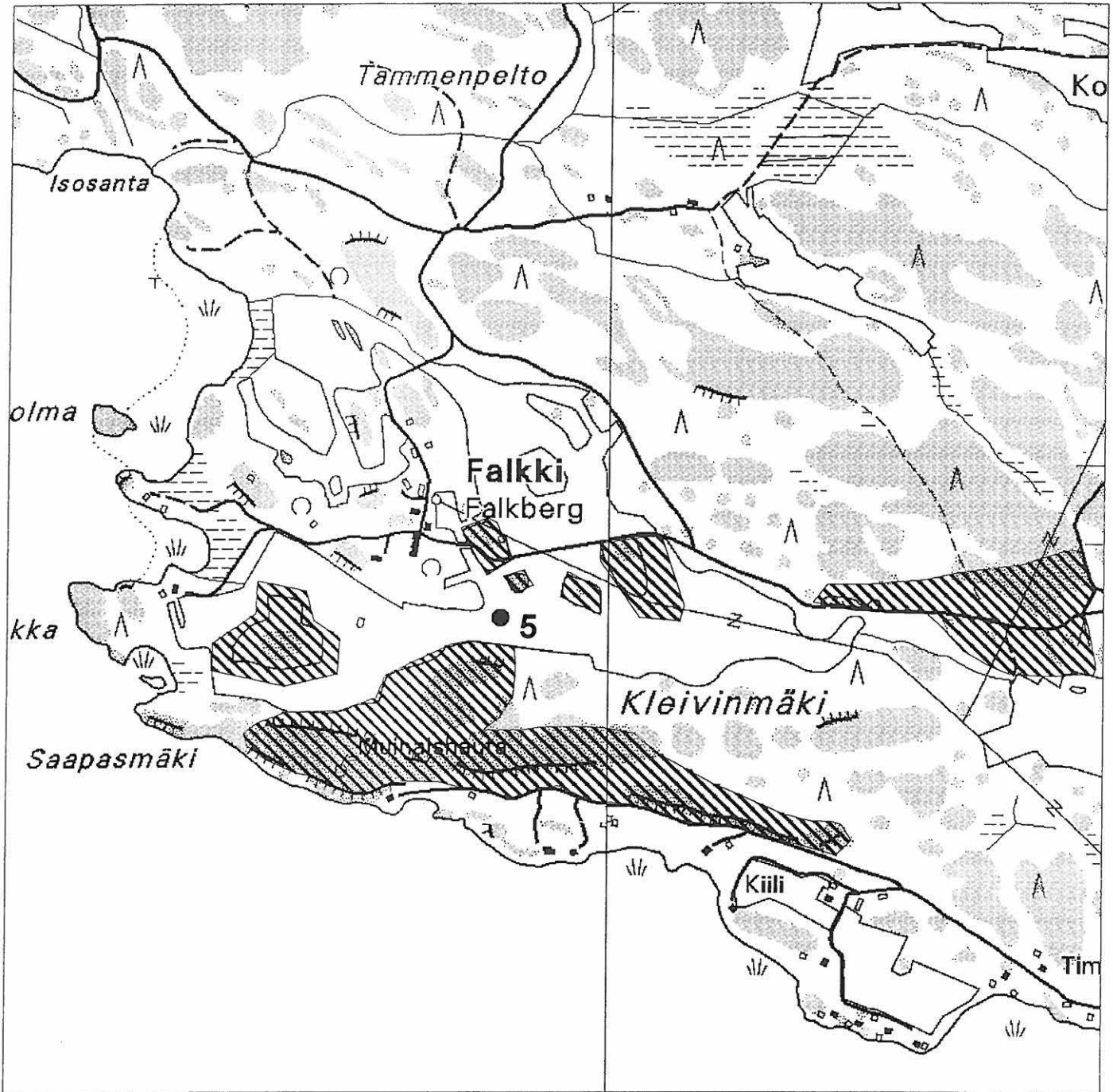
Inventointi 2002: Vuoden 2002 inventoinnin aikana 2.9.2002. Falkin kartanon omistaja Howard Blackbourn näytti pellostaan löytynyttä outoa kiveä allekirjoittaneelle; kivi osoittautui ns. soikeaksi tuluskiveksi. Tuluskivi on löytynyt pellolta kiviä kerättyä, todennäköisesti keväällä 1999. Peltola oli ilmoitetulla löytöpaikalla kovaa savimaata; löytöpaikka dokumentoitiin valokuvaamalla.

Negatiivit: -

Diapositiivit: KD020532

Peruskarttaliite: kartta 14

Löydöt: KM 33309

Irtolöytökohde 5

löytöpaikka numeroitu ja merkitty ympyrällä
viivoitus = tarkastetut alueet

Ote peruskartoista 2012 05 FÖRBY ja 2012 06 KIMITO
Mk 1:10 000

Historiallinen aika 1

MUURI

Taide, muistomerkit

Lisämääre: hakkaukset

Ajoitus: historiallinen

rengaskuvio kalliossa

Rauhoitusluokka: **Lukumäärä:** 1

Sijainti

Alue: Murom

Peruskartta: 2012 05 FÖRBY

Koordinaatit:

x: 6666 19 **y:** 2439 26 **z:** n. 10

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee n. 2,8 km Särkisalon kirkosta länsilounaaseen.

Laajuus:

Perustiedot:

Hakattu rengaskuvio sijaitsee Muurin (Murom) kartanon päärakennuksesta 290 m kaakkoon Pankasuon pohjoislaidalla pienellä avokalliopaljastumalla.

Tutkimushistoria: Inventointi 2002

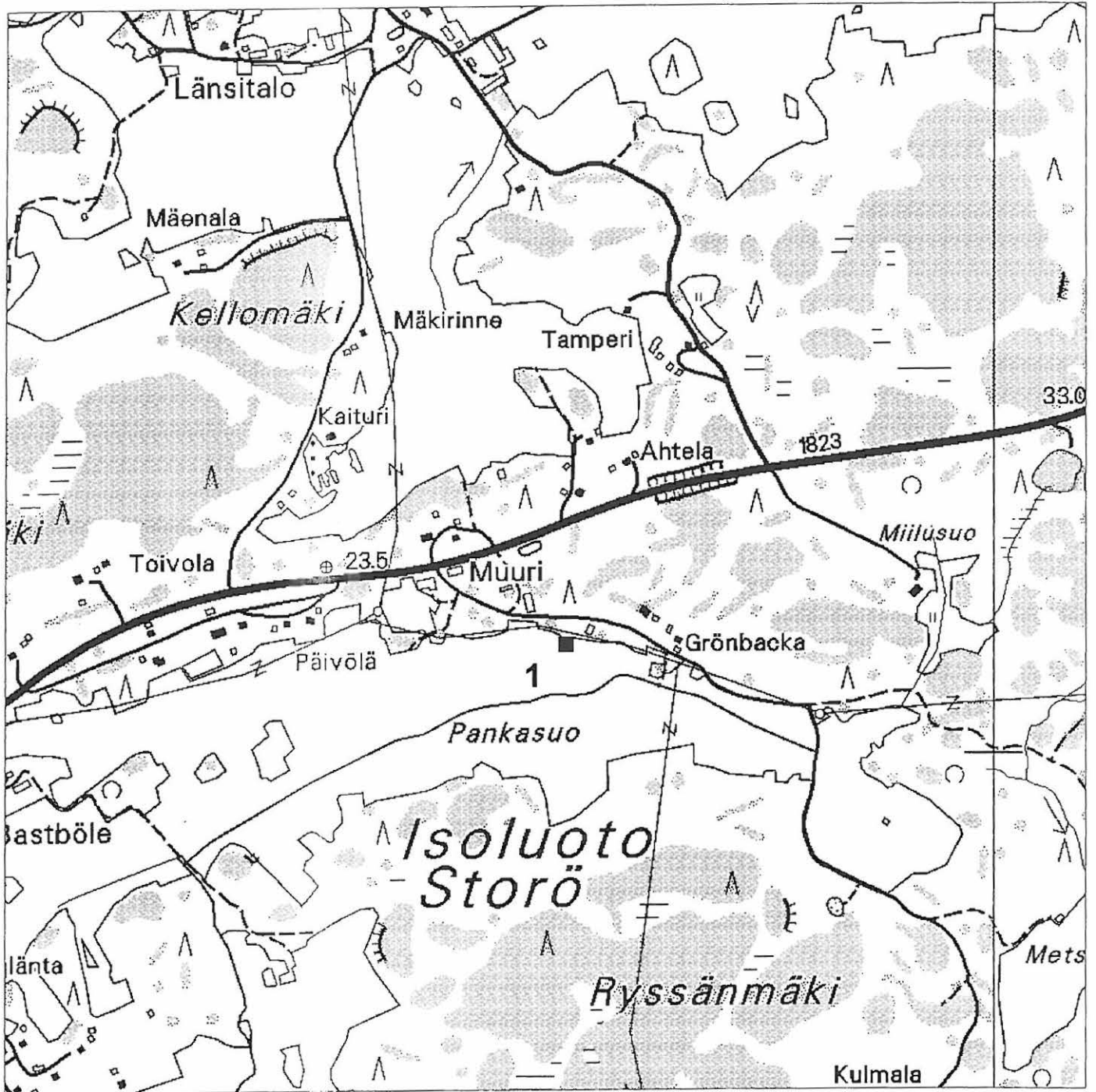
Inventointi 2002: Kohde löytyi 17.5. inventoinnin yhteydessä. Kalliopaljastuman eteläpuolelle on hakattu n. 11 cm halkaisijaltaan oleva rengaskuvio; hakkausura on noin 1 cm leveä ja noin 0,5-1 cm syvä. Rengaskuviot ovat yleisiä keskiajalla käytössä olleita rajamerkkejä, mutta kyseinen kohde ei sijaitse millään tunnetulla rajalla; kyse voi myös olla tilapäisestä kiintopisteestä esim. maanmittaustoimituksia varten.

Negatiivit: KF021319-KF021320

Diapositiivit: KD020525

Peruskarttaliite: kartta 15

Löydöt: -

Historiallisen ajan kohde 1

kohde numeroitu ja merkitty neliöllä

Ote peruskartasta 2012 05 FÖRBY
Mk 1:10 000

Historiallinen aika 2

SUDENKUOPPANUMMI

Työpaikat

Lisämääre: sudenkuopat

Ajoitus: historiallinen

Rauhoitusluokka: Lukumäärä: 1

Sijainti

Alue: Hästö

Peruskartta: 2012 09 YLÖNKYLÄ

Koordinaatit:

x: 6670 39 y: 2447 75 z: 20-25

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee n. 6,5 km Särkisalon kirkosta koilliseen.

Laajuus:

Perustiedot: Hästön itäosassa lähellä Perniön rajaa sijaitsevalla Kuopanmäellä, sen pohjoisosassa Sudenkuoppanummella yksi pyöreähkö kuopanne.

Tutkimushistoria: Inventointi 2002

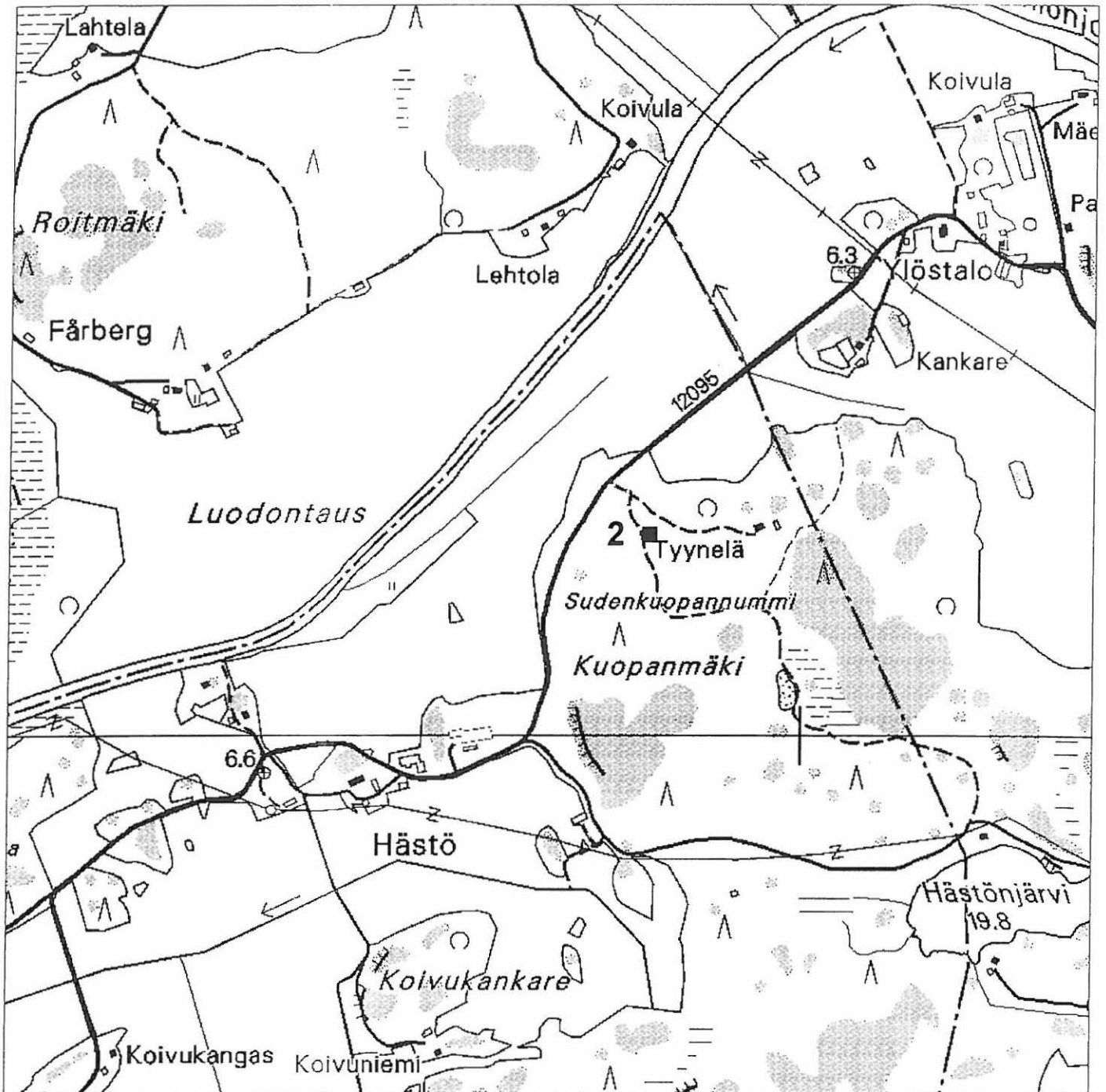
Inventointi 2002: Kohde löytyi 13.5. inventoinnin yhteydessä. Kuopanmäen pohjoisosassa Sudenkuoppanummella n. 100 m hiekkatieltä kaakkoon sijaitsee polun pohjoispuolella pyöreähkö hieman suppilomainen kuopanne, jonka ulkohalkaisija on n. 7 m ja sisähalkaisija n. 4,8 m. Kuopan syvyys keskeltä mitattuna n. 2 m; hieman reunavallia havaittavissa. Paikan nimen ja kuopanteen muodon perusteella kyseessä on sudenkuoppa.

Negatiivit: KF021300

Diapositiivit: KD020513

Peruskarttaliite: kartta 16

Löydöt: -

Historiallisen ajan kohde 2

kohde numeroitu ja merkitty neliöllä

Ote peruskartasta 2012 08 SÄRKISALO ja 2012 09 YLÖNKYLÄ
Mk 1:10 000

Historiallinen aika 3

LEHMIHAKA

Kulkuväylät

Lisämääre: satamat

Ajoitus: historiallinen

Rauhoitusluokka: Lukumäärä: 1

Sijainti

Alue: Hästö

Peruskartta: 2012 08 SÄRKISALO

Koordinaatit:

x: 6661 29 y: 2436 54 z: n. 5

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee n. 5 km Särkisalon kirkosta koilliseen.

Laajuus:

Perustiedot: Perniönjoen suistossa sijaitseva Lehmihaka on kallioinen laidunalue, jonka lounaiskulmassa sijaitsevalla pienellä vähäpuustoisessa kalliomäellä. Alue on arvokasta perinnemaisealuetta.

Tutkimushistoria: Inventointi 2002

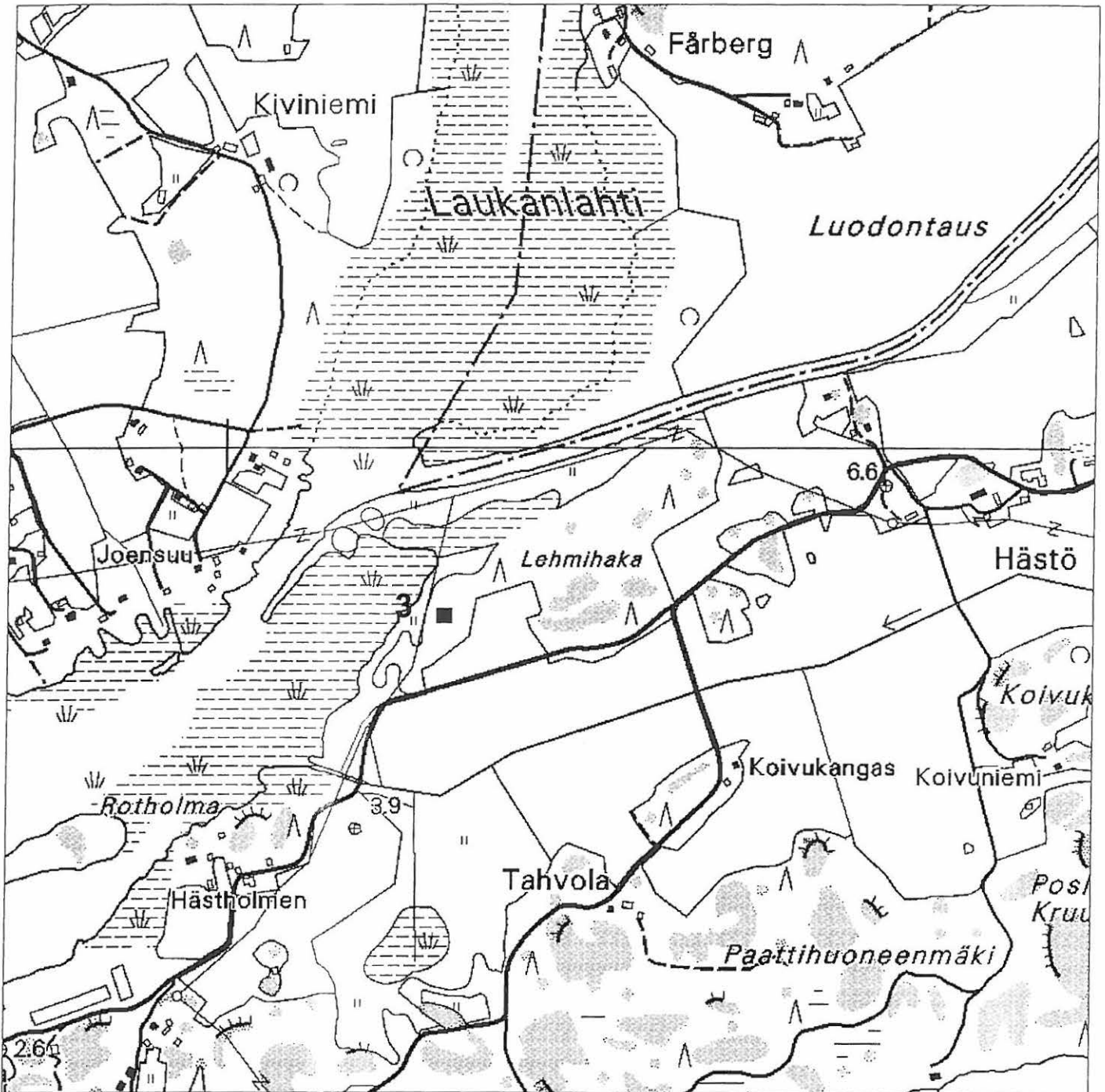
Inventointi 2002: Kohde löytyi 13.5. inventoinnin yhteydessä. Lehmihaan keskellä hiekkatiestä pohjoiseen sijaitsevalta pieneltä peltoalueelta löytyi jonkin verran työstämätöntä piitä. Lehmihaan lounaispuolella sijaitsevalta kalliomäeltä inventoinnin yhteydessä tehdystä koepistosta löytyi runsaasti työstämätöntä piitä noduleina. Kyseessä lienee painolastin purkupaikka, sillä kohde sijaitsee aivan Perniönjoen suulla.

Negatiivit: KF021301

Diapositiivit: KD020514

Peruskarttaliite: kartta 17

Löydöt: -

Historiallisen ajan kohde 3

kohde numeroitu ja merkitty neliöllä

Ote peruskartasta 2012 08 SÄRKISALO ja 2012 09 YLÖNKYLÄ
Mk 1:10 000

Historiallinen aika 4

GROPBUKTEN

Asuinpaikat

Lisämääre: talonpohjat

Ajoitus: historiallinen

Rauhoitusluokka: **Lukumäärä:** 1

Sijainti

Alue: Tessvärr

Peruskartta: 2012 05 FÖRBY

Koordinaatit:

x: 6661 29 **y:** 2436 54 **z:** 2-5

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee n. 8 km Särkisalon kirkosta lounaaseen.

Laajuus:

Perustiedot: Ulkoluodon pohjoisosassa länteen pistävän Vårdkasuddetin niemen pohjoisosassa sijaitseva vanha torpan paikka. Torppa esiintyy 1700-luvun lopun isojakokartoissa.

Tutkimushistoria: Inventointi 2002

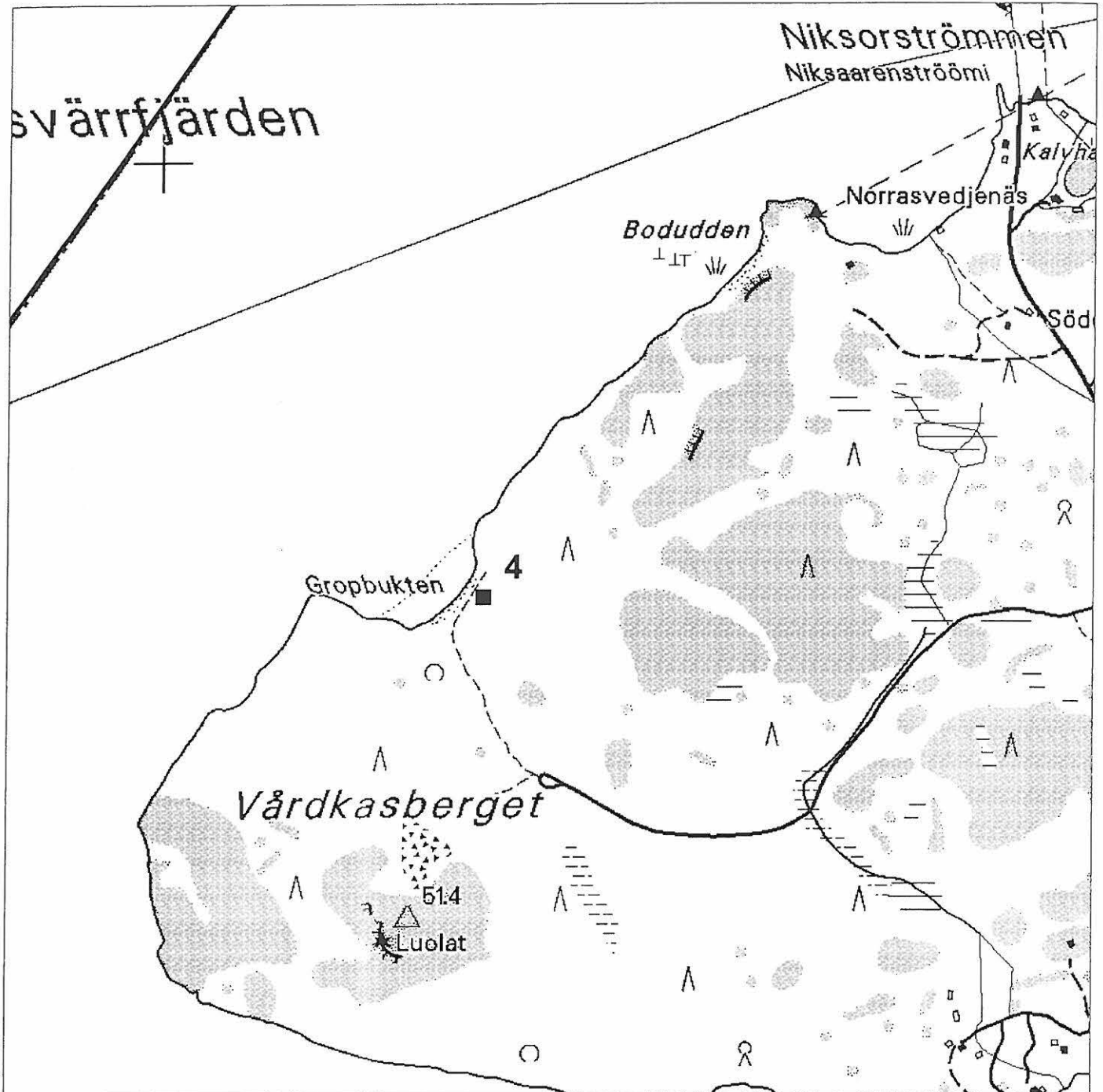
Inventointi 2002: Kohde löytyi 21.5. inventoinnin yhteydessä. Vårdkasbergetille vievän puomilla suljetun tien päästä lähtee polku kohti pohjoista; polun päässä oli havaittavissa runsaasti rakennusten pohjia lähellä rantaa. Alue kasvoi nuorta koivikkoa, hieman pohjoisempana havupuita; aluskasvillisuutena heinää ja saniaista.

Negatiivit: KF021325

Diapositiivit: KD020529

Peruskarttaliite: kartta 18

Löydöt: -

Historiallisen ajan kohde 4

kohde numeroitu ja merkitty neliöllä

Ote peruskartasta 2012 05 FÖRBY
Mk 1:10 000

Historiallinen aika 5

KORKMÄKI

Asuinpaikat

Lisämääre: talonpohjat

Ajoitus: historiallinen

Rauhoitusluokka: **Lukumäärä:** 1

Sijainti

Alue: Seppälänmäki

Peruskartta: 2012 09 YLÖNKYLÄ

Koordinaatit:

x: 6671 39 **y:** 2442 32 **z:** 55-60

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee n. 4,2 km Särkisalon kirkosta pohjoiseen.

Laajuus:

Perustiedot: Makarlanjärven itäpuolella kohoavan Seppälänmäen Korkmäen kallioalueen keskiosassa, pirunpellosta hieman etelään sijaitsee avokalliolla nelisivuinen rakennuksen pohja.

Tutkimushistoria: Inventointi 2002

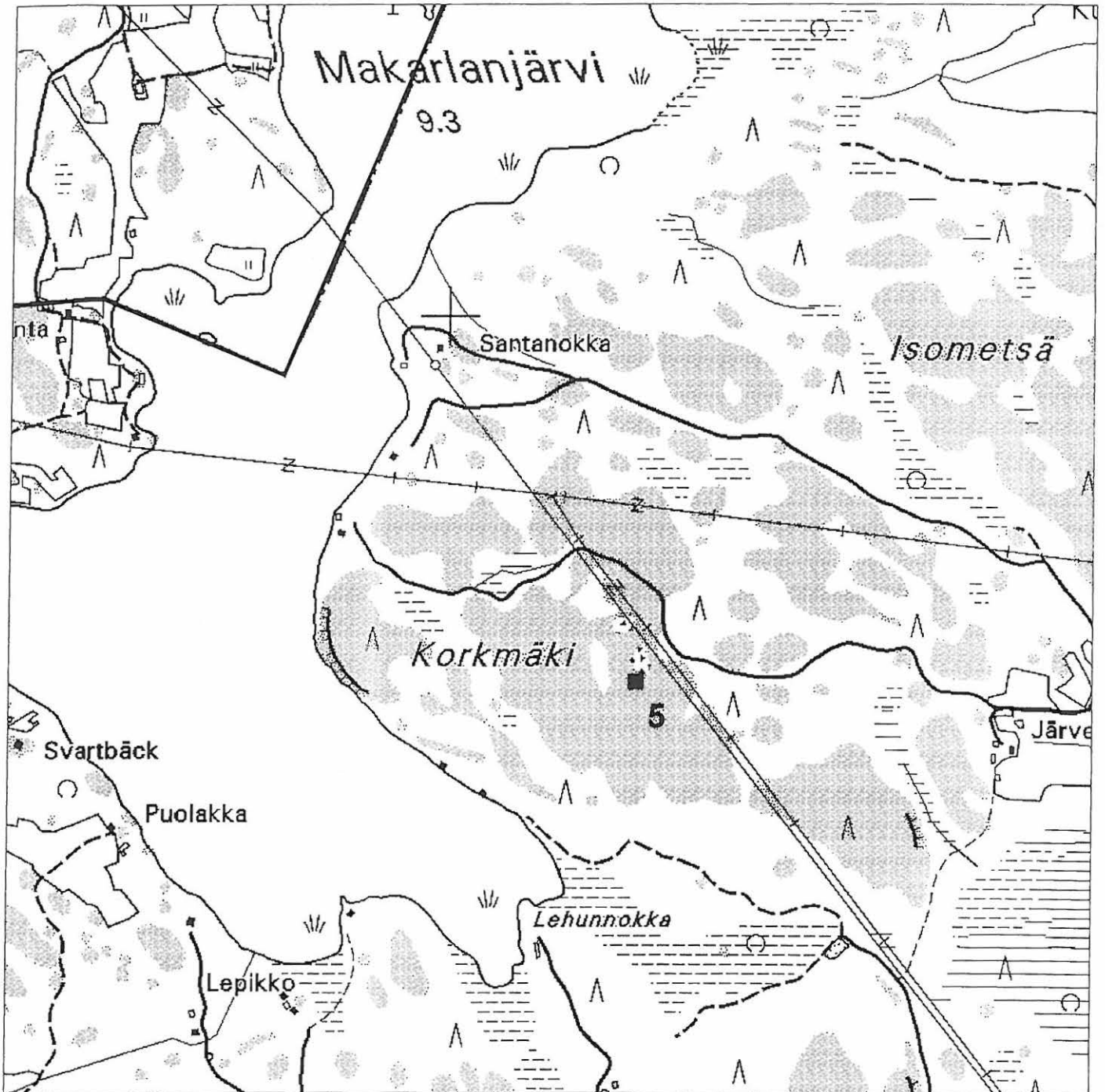
Inventointi 2002: Kohde löytyi 16.5. inventoinnin yhteydessä. Rakennuksen pohja sijaitsee n. 50 m Korkmäen pirunpellon itälaidasta kaakkoon avokalliolla. Rakennuksen koko on ollut 4,4 x 4,3 m. Ladelman sisällä näkyi jonkin verran tiiltä etenkin sen luoteisosassa.

Negatiivit: KF021308

Diapositiivit: KD020520

Peruskarttaliite: kartta 19

Löydöt: -

Historiallisen ajan kohde 5

kohde numeroitu ja merkitty neliöllä

Ote peruskartasta 2012 09 YLÖNKYLÄ
Mk 1:10 000

Historiallinen aika 6

RYSSÄNMÄKI S

Kivirakenteet

Lisämääre: kellarit

Ajoitus: historiallinen

Rauhoitusluokka: Lukumäärä: 1

Sijainti

Alue: Kota

Peruskartta: 2012 05 FÖRBY

Koordinaatit:

x: 6665 14 **y:** 2439 31 **z:** 20

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee n. 3,4 km Särkisalon kirkosta lounaaseen.

Laajuus:

Perustiedot: Ryssänmäen eteläosassa sijaitsee kahden oletettavasti maakellarin jäännökset sekä yksi pyöreä kuopanne.

Tutkimushistoria: Inventointi 2002

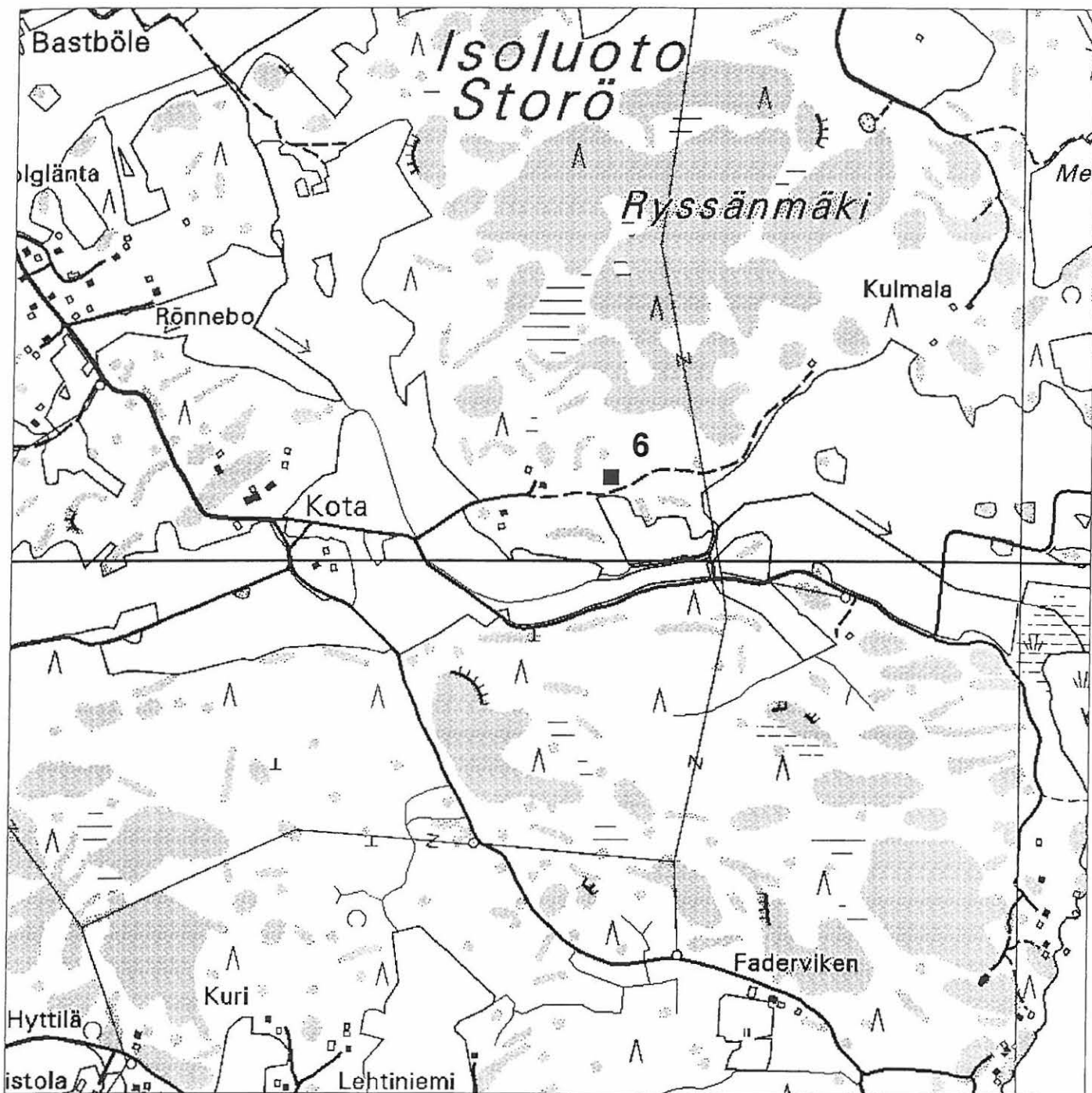
Inventointi 2002: Ryssänmäen etelärinteellä havaittiin kahden, ilmeisesti vanhan maakellarin jäännökset. Toisen kellarin sivut oli tuettu kivillä. Tämän läheisyydessä havaittiin myös pyöreähkö n. 1,5-2 m halkaisijaltaan oleva kuoppa. Kellarit sijaitsevat loivassa rinteessä N-S-suuntaisesti korkeuskäyriä vastaan. Alue on kosteaa kuusivaltaista kangasmetsää; maaperä on moreenia.

Negatiivit: -

Diapositiivit: -

Peruskarttaliite: 20

Löydöt: -

Historiallisen ajan kohde 6

kohde numeroitu ja merkitty neliöllä

Ote peruskartasta 2012 05 FÖRBY
Mk 1:10 000

Historiallinen aika 7

VÄHÄJÄRVI

Löytöpaikat

Lisämääre: irtolöytöpaikat

Ajoitus: ajoittamaton

ruuhi

Rauhoitusluokka: **Lukumäärä:** 1

Sijainti

Alue: Seppälänkylä

Peruskartta: 2012 09 YLÖNKYLÄ

Koordinaatit:

x: 6671 11 **y:** 2443 49 **z:** n. 10-12,5

Etäisyystieto: Löytöpaikka sijaitsee n. 4,15 km Särkisalon kirkosta pohjoiskoilliseen.

Laajuus: irtolöytö

Perustiedot: Yhdestä puusta koverrettu ruuhi, joka on löytynyt 1970-luvun alussa Vähäjärven koillisosasta pellon ja soistuneen järven rajalta maata kynnettäessä.

Tutkimushistoria: Inventointi 2002

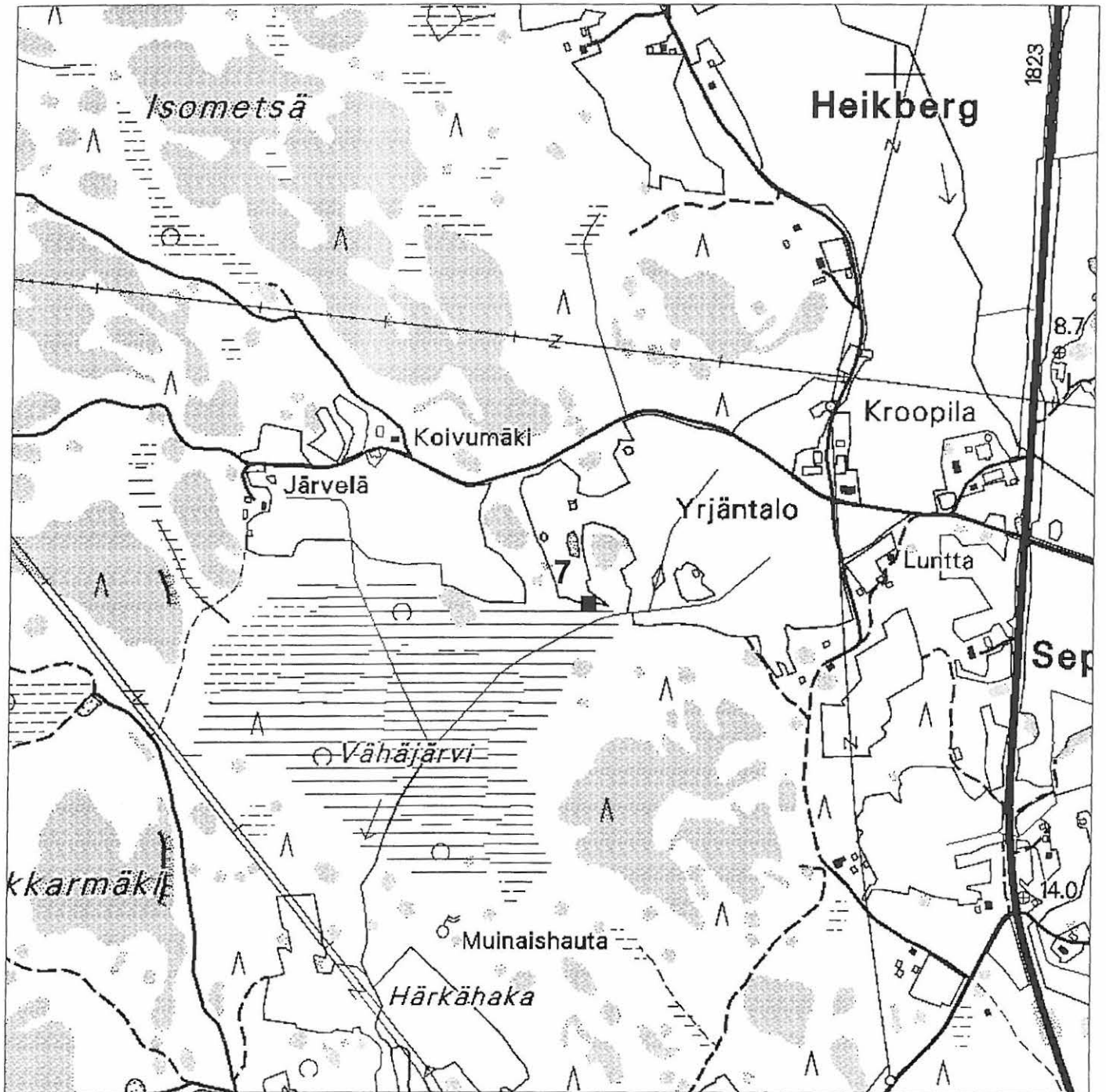
Inventointi 2002: 23.5.2002 käytiin tarkastamassa Marja Saaren ilmoittamaa yhdestä puusta koverrettua ruuha, joka on löytynyt 1970-luvun alussa nyt soistuneen Vähäjärven rannalta. Ruuhi oli tarttunut auran maata kynnettäessä. Säilyneellä osalla oli pituutta 305 cm, leveyttä 39-25 cm. Ruuhen paksuus vaihtelee 10-13 cm väliltä; etuosastaan se on muuta paksumpi. Ruuha säilytetään n. 450 m löytöpaikastaan koilliseen Yrjätalon tilalla Rauno ja Marja Saaren pihapiirissä sijaitsevassa varastossa (os. Seppämäentie 31). Ruuhen löytöpaikkaa ei tarkastettu v. 2002.

Negatiivit: KF021327-KF021331

Diapositiivit: KD020531

Peruskarttaliite: kartta 21

Löydöt: -

Historiallisen ajan kohde 7

löytöpaikka numeroitu ja merkitty neliöllä

Ote peruskartasta 2012 09 YLÖNKYLÄ
Mk 1:10 000

Luettelo Särkisalön inventoinnin yhteydessä tarkastetuista avolouhoksista

Raaka-aineen hankintapaikat

Lisämääre: louhokset

Hist. aika 8

KALKBERGET

Sijainti

Alue: Pettu

Peruskartta: 2012 07 BROMARV

Koordinaatit: x: 6655 42 y: 2440 18 z: n. 5

Hist. aika 9-10

NIKSAARI

Sijainti

Alue: Niksor

Peruskartta: 2012 05 FÖRBY

Koordinaatit: x: 6662 72 y: 2437 34 z: n. 5-10

Koordinaatit: x: 6663 15 y: 2437 67 z: n. 2,5-5

Huomioita: Kaksi avolouhosta Niksaaren itä- ja eteläosassa.

Hist. aika 11-12

SYDVIK

Sijainti

Alue: Förby

Peruskartta: 2012 05 FÖRBY

Koordinaatit: x: 6664 26 y: 2437 61 z: n. 10-15

Koordinaatit: x: 6664 39 y: 2437 78 z: n.20

Huomioita: Kaksi avolouhosta Vähämaalle kulkevan hiekkatien pohjoispuolella tien varressa ja läheisellä kalliosaarekkeella.

Diapositiivit: KD020519

Mustavalkonegatiivit: KF021307

Hist. aika 13

PUOSINKALLIO S

Sijainti

Alue: Finby

Peruskartta: 2012 08 SÄRKISALO

Koordinaatit: x: 6666 12 y: 2442 47 z: n. 20-25

Huomioita: Useita avolouhoksia Puosinkallion etelärinteellä.

Hist. aika 14

PYÖLINMÄKI W

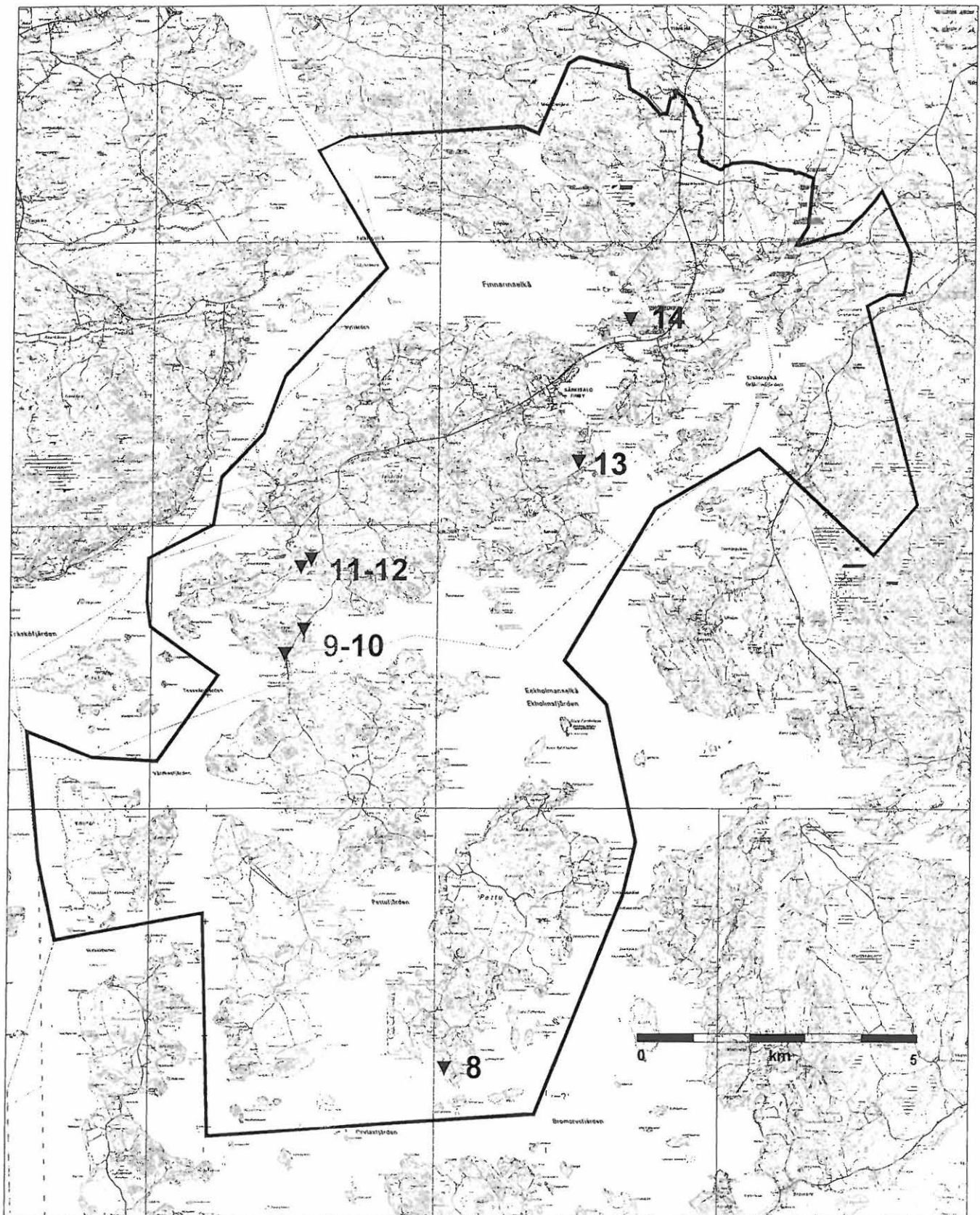
Sijainti

Alue: Finby

Peruskartta: 2012 08 SÄRKISALO

Koordinaatit: x: 6668 62 y: 2443 37 z: n. 20-25

Huomioita: Massiivinen avolouhos Pyölinmäen länsirinteellä. Ollut käytössä vielä 1900-luvulla.

Luettelo Särkisalon inventoinnin yhteydessä tarkastetuista rajamerkeistä

Kivirakenteet

Lisämääre: rajamerkit

Hist. aika 15

RYSSÄNMÄKI

Sijainti

Alue: Bastböle, Murom, Pettu

Peruskartta: 2012 05 FÖRBY

Koordinaatit: x: 6665 61 y: 2439 21 z: n. 45

Huomioita: Noin 1,5 m x 1,5 m nelisivuinen latomus, jonka keskelle on asetettu n. 70 cm korkea pystykivi. Viitta- eli viisarikiviä (pystykiviä) kylien rajojen mukaisesti röykkiöstä luoteeseen, kaakkoon ja lounaaseen. **Mustavalkonegatiivit:** KF021296

Hist. aika 16

KELLOMÄKI

Sijainti

Alue: Bastböle, Murom, Norrby

Peruskartta: 2012 05 FÖRBY

Koordinaatit: x: 6666 51 y: 2438 54 z: n. 60

Huomioita: Noin 1,8 m x 1,5 m kokoinen suorakaiteen muotoinen latomus, joka on koottu litteistä kivilaaioista; rakennelman korkeus 40-70 cm. Latomuksen keskellä teräväsärmäinen n. 80 cm korkea pystykivi, johon hakattu merkintä 11.

Diapositiivit: KD020517 **Mustavalkonegatiivit:** KF021304

Hist. aika 17

PYÖLI

Sijainti

Alue: Finnary, Falkberg

Peruskartta: 2012 09 YLÖNKYLÄ

Koordinaatit: x: 6670 85 y: 2440 73 z: n. 35

Huomioita: Pienehkö suorakaiteen muotoinen ladottu rajamerkki, jonka keskellä pystykivi.

Hist. aika 18

HÄRKÄHAKA

Sijainti

Alue: Mondola

Peruskartta: 2012 09 YLÖNKYLÄ

Koordinaatit: x: 6670 51 y: 2443 27 z: n. 15

Huomioita: Särmikäs lohkottu laakamainen pystykivi, jonka korkeus n. 60 cm, suurin leveys 65 cm ja paksuus 5-15 cm. Maan tasossa sammalten peitossa joitain kiilakiviä. Kiven tasaiset puolet osoittavat itään ja länteen; kivessä ei ole merkintöjä eikä se sijaitse millään tunnetulla rajalla. Sijaitsee n. 20 m Härkähaan eteläisimmästä röykkiöistä kaakkoon.

Hist. aika 19

SIKAMÄKI

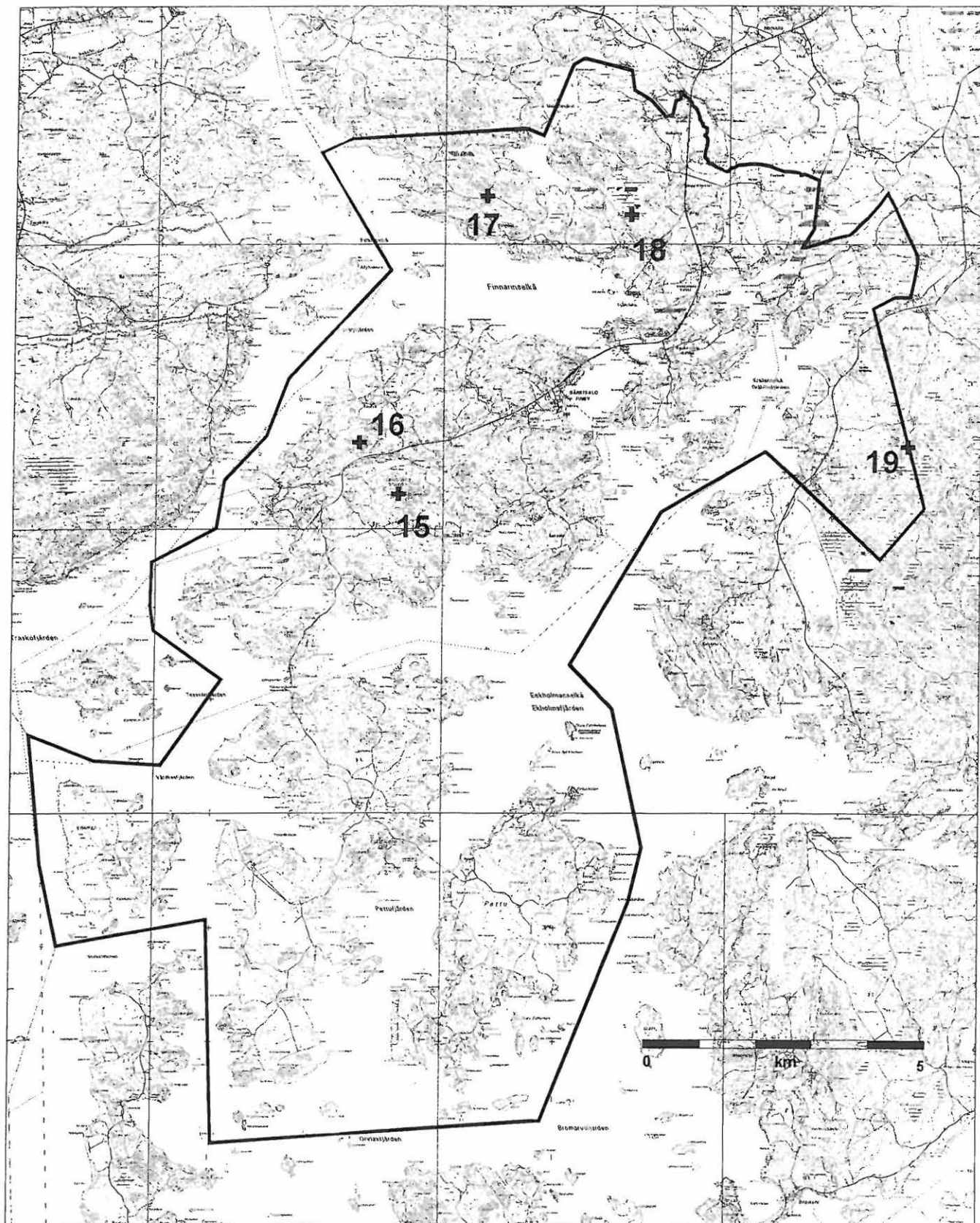
Sijainti

Alue: Gråböle, Ervasto (Perniö)

Peruskartta: 2012 08 SÄRKISALO

Koordinaatit: x: 6666 44 y: 2448 14 z: n. 70

Huomioita: Pienehköistä kivistä ladottu rajamerkki, jonka keskellä pystykivi.

1

VÅRDKASBERGET

Luonnonmuodostumat

Lisämääre: luolat

Ajoitus: -

Rauhoitusluokka: - **Lukumäärä:** 1

Sijainti

Alue: Tessvärr

Peruskartta: 2012 05 FÖRBY

Koordinaatit:

x: 6660 70 **y:** 2436 39 **z:** 40-45

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee n. 8,6 km Särkisalon kirkosta lounaaseen.

Laajuus:

Perustiedot:

Vårdkasbergetin luolat sijaitsevat Ulkoluodon (Utö) pohjoisosassa länteen pistävän Vårdkasuddetin niemen länsiosassa lähellä pirunpeltoa.

Tutkimushistoria: Inventointi 2002

Inventointi 2002: Kohteella käytiin 21.5. inventoinnin yhteydessä. Luolat ovat Etelä-Suomelle tyypillisiä graniittikallioon muodostuneita halkeamia, jotka muodostavat kapeita luolamaisia käytäviä ja onkaloita. Vårdkasbergetin luolien seinille on maalattu runsaasti mm. skandinaavisten kalliopirrosten tyyllisiä kuvioita. Luolissa on myös hakkauksia: vanhimmat hakkaukset (nimikirjaimia ja vuosilukuja) olivat vuodelta 1934. Kohde on paikkakuntalaisten yleisessä tiedossa.

Negatiivit: KF021321-KF021324

Diapositiivit: KD020526-KD020528

Karttaliite: kartta 24

Löydöt: -

2

VÄRDKASUDDEN

Luonnonmuodostumat

Lisämääre: pirunpellot

Ajoitus: -

Rauhoitusluokka: - **Lukumäärä:** 1

Sijainti

Alue: Tessvärr

Peruskartta: 2012 05 FÖRBY

Koordinaatit:

x: 6660 83 **y:** 2436 44 **z:** 45-55

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee n. 8,5 km Särkisalon kirkosta lounaaseen.

Laajuus:

Perustiedot: Vårdkasuddenin pirunpelto sijaitsee Ulkoluodon (Utö) länsiosassa lähellä Vårdkasbergetin luolia.

Tutkimushistoria: Inventointi 2002

Inventointi 2002: Kohteella käytiin 21.5. inventoinnin yhteydessä. Kyseessä on erittäin laaja pirunpelto, joka sijaitsee Vårdkasbergetin avokallion korkeimman kohdan pohjoispuolella.

Negatiivit: -

Diapositiivit: -

Karttaliite: kartta 24

Löydöt: -

3

JATULKASTBERGET

Luonnonmuodostumat

Lisämääre: pirunpellot

Ajoitus: -

Rauhoitusluokka: - **Lukumäärä:** 1

Sijainti

Alue: Tessvärr

Peruskartta: 2012 05 FÖRBY

Koordinaatit:

x: 6661 43 **y:** 2438 74 **z:** 35-45

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee n. 6,6 km Särkisalon kirkosta lounaaseen.

Laajuus:

Perustiedot: Jatulkastbergetin laaja pirunpelto sijaitsee Ulkoluodon pohjoisosassa Jatulkasbergetin kallioalueen korkeimman kohdan pohjoisrinteessä.

Tutkimushistoria: Inventointi 2002

Inventointi 2002: Kohteella käytiin 21.5. inventoinnin yhteydessä. Kohde on laajahko luonnonkivikko, jossa ei havaittu ihmisen toimintaan viittaavia kuopanteita tai rakennelmia.

Negatiivit: -

Diapositiivit: -

Karttaliite: kartta 24

Löydöt: -

4

ISOMÄKI

Luonnonmuodostumat

Lisämääre: pirunpellot

Ajoitus: -

Rauhoitusluokka: - **Lukumäärä:** 1

Sijainti

Alue: Bastböle

Peruskartta: 2012 05 FÖRBY

Koordinaatit:

x: 6666 29 **y:** 2438 16 **z:** 45-50

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee 3,9 km Särkisalon kirkosta lounaaseen.

Laajuus:

Perustiedot: Bastbölen pirunpelto sijaitsee Isomäen kallioalueen keskiosassa. Knaapinen ilmoittaa kohteesta mm. seuraavaa: ”Kellomäen ja Bastbölen mäen välillä – lienee paraiten sanottavana Bastbölen mäellä – on 2 varetta, molemmat rikutut.”

Tutkimushistoria: Knaapisen tiedonanto vuodelta 1928

Inventointi 2002: Kohteella käytiin inventoinnin yhteydessä keväällä 2002. Mäen pohjoisosassa, ei kuitenkaan aivan korkeimmalla kohdalla, sijaitsee luoteeseen viettävässä rinteessä kaksi luonnonkivikkoa, joista ainakin toista on kaivettu; kiviä oli kasattu soikeaksi n. 5 x 4,5 m kokoiseksi rakennelmaksi. Rakennelman funktio ei selvinnyt inventoinnin yhteydessä. Muutoin kyseessä on aivan tavallinen ”pirunpelto”.

Negatiivit: KF021305

Diapositiivit: KD02518

Karttaliite: kartta 24

Löydöt: -

5

SIKAMÄKI

Luonnonmuodostumat

Lisämääre: pirunpellot

Ajoitus: -

Rauhoitusluokka: - **Lukumäärä:** 1

Sijainti

Alue: Gråböle

Peruskartta: 2012 08 SÄRKISALO

Koordinaatit:

x: 6666 31 **y:** 2448 07 **z:** 55-60

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee n. 6,1 km Särkisalon kirkosta itään.

Laajuus:

Perustiedot: Sikamäen pirunpelto sijaitsee Krailan (Gråböle) kylässä n. 1,7 km Krailan pääarakennuksesta kaakkoon lähellä Perniön rajaa.

Tutkimushistoria: Inventointi 2002

Inventointi 2002: Kohteella käytiin 2.9.2002 inventoinnin yhteydessä. Appelgren mainitsee sivumennen inventointikertomuksessaan vuodelta 1895 kuulleensa Sikamäellä sijaitsevasta ”jättekastista” eli hautarauniosta, mutta hänellä ei tuolloin ollut mahdollisuuksia kohteen tarkastamiseen. Kyseessä on kuitenkin Sikamäen eteläosassa lähellä Perniön rajaa sijaitseva pienehkö luonnonkivikko, pirunpelto.

Negatiivit: -

Diapositiivit: -

Karttaliite: kartta 24

Löydöt: -

6

KORKMÄKI

Luonnonmuodostumat

Lisämääre: pirunpellot

Ajoitus: -

Rauhoitusluokka: **Lukumäärä:** 1

Sijainti

Alue: Seppälänmäki

Peruskartta: 2012 09 YLÖNKYLÄ

Koordinaatit:

x: 6671 41 y: 2442 32 z: 55

Etäisyystieto: Kohde sijaitsee 4,2 km Särkisalon kirkosta pohjoiseen.

Laajuus:

Perustiedot: Korkmäen pirunpelto sijaitsee Makarlanjärven itäpuolella kohoavan kallioalueen keskiosassa voimalinjojen välittömässä läheisyydessä.

Tutkimushistoria: Inventointi 2002

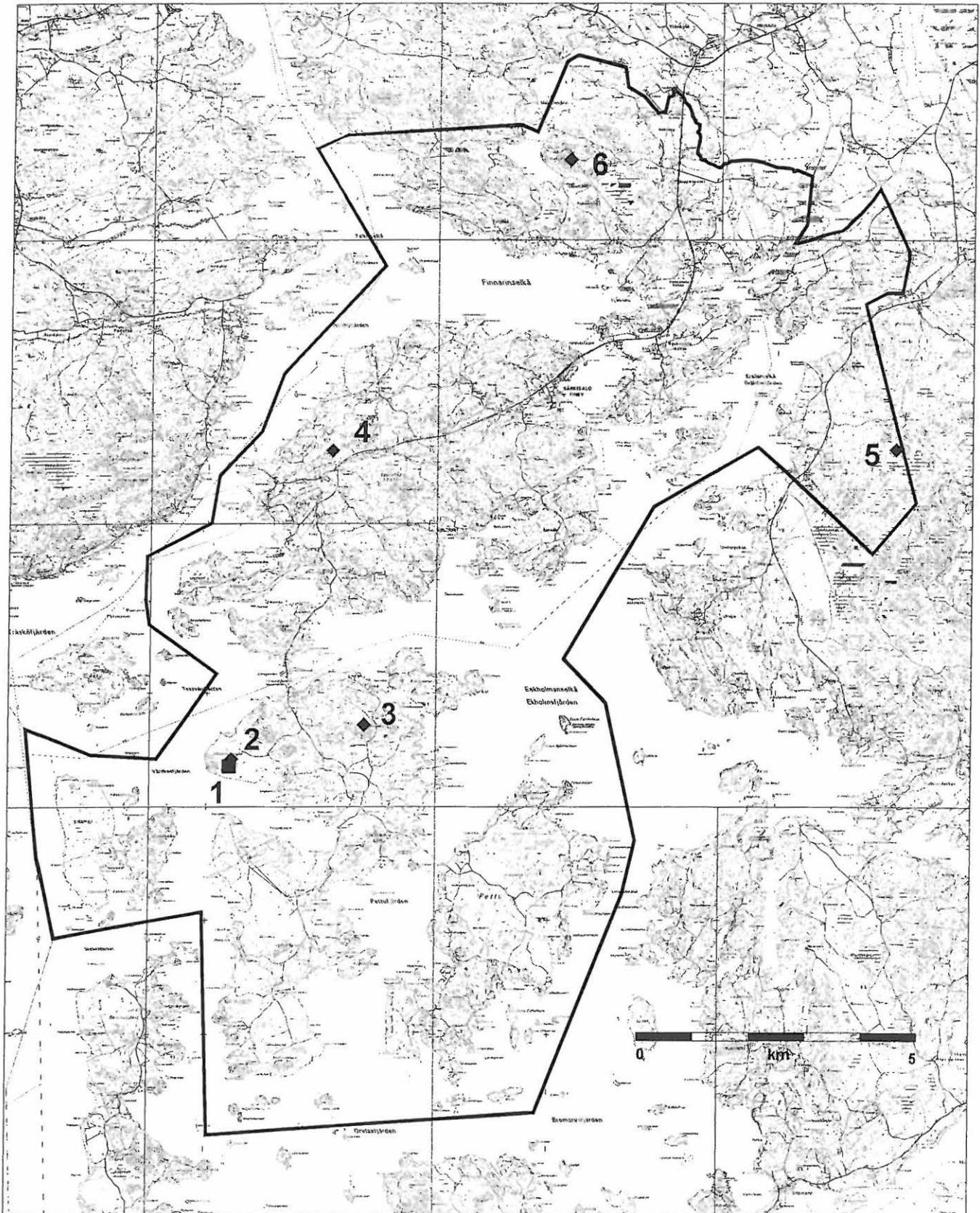
Inventointi 2002: Kohteella käytiin 16.5. inventoinnin yhteydessä. ”Pirunpellon” eteläosassa sijaitsee kivikkoon rakennettu ladottu lähes suorakulmainen rakennelma, joka on ympärysmitoiltaan 3,6 x 3,2 m. Rakennelman korkeus on sisältä mitattuna noin 90-120 cm, kiveyksen keskimääräinen paksuus noin 60 cm. ”Oviaukko” on rakennelman kaakkoispuolella. Vastaava, joskin huomattavasti epämääräisempi rakennelma on pirunpellon luoteisosassa.

Negatiivit: KF021309-KF021311

Diapositiivit: KD020521

Karttaliite: kartta 24

Löydöt: -

Liitteet

Karttaluettelo

Kartannro	Kuvaus	mittakaava	sivunro
Kohdekartat A4			
Kartta 1	Särkisalon inventoidut alueet	mk 1:100 000	9
Kartta 2	Kohde 1: Falkki	mk 1:10 000	11
Kartta 3	Kohde 2: Puosinkallio	mk 1:10 000	13
Kartta 4	Kohde 3: Pyölinmäki	mk 1:10 000	15
Kartta 5	Kohde 4: Mustajuuri	mk 1:10 000	17
Kartta 6	Kohde 5: Puunokka	mk 1:10 000	19
Kartta 7	Kohde 6: Suutarkylä	mk 1:10 000	21
Kartta 8	Kohde 7: Mikonhuhta	mk 1:10 000	23
Kartta 9	Kohteet 8-9: Härkähaka 1 ja 2	mk 1:10 000	26
Kartta 10	Tentatiivikohde 1: Talkkarmäki	mk 1:10 000	28
Kartta 11	Tentatiivikohde 2: Seppälänmäki	mk 1:10 000	30
Kartta 12	Tentatiivikohde 3: Kraila	mk 1:10 000	32
Kartta 13	Tentatiivikohde 4: Puosi	mk 1:10 000	34
Kartta 14	Irtolöytökohde 5: Falkinpelto	mk 1:10 000	40
Kartta 15	Hist. ajan kohde 1: Muuri	mk 1:10 000	42
Kartta 16	Hist. ajan kohde 2: Sudenkuoppnummi	mk 1:10 000	44
Kartta 17	Hist. ajan kohde 3: Lehmihaka	mk 1:10 000	46
Kartta 18	Hist. ajan kohde 4: Gropbukten	mk 1:10 000	48
Kartta 19	Hist. ajan kohde 5: Korkmäki	mk 1:10 000	50
Kartta 20	Hist. ajan kohde 6: Ryssänmäki S	mk 1:10 000	52
Kartta 21	Hist. ajan kohde 7: Vähäjärvi	mk 1:10 000	54
Kartta 22	Kalkkilouhokset	mk 1:100 000	56
Kartta 23	Rajamerkit	mk 1:100 000	58
Kartta 24	Luonnonmuodostumat	mk 1:100 000	65

Yleiskartat A3 (liitteenä):

inventoidut alueet

kiinteät muinaisjäännökset ja tentatiivikohteet

historiallisen ajan kohteet

luonnonkohteet

Diapositiivit

Luettelo diapositiiveista, jotka kuvattiin vuonna 2002 Särkisalon arkeologisen perusinventoinnin yhteydessä. Diapositiivit on talletettu Turun maakuntamuseon kuva-arkistoon. Kuvannut Juha Ruohonen.

Tunnus	Kohde	Kuvan sisältö	Kuvaussuunta Pvm	
KD020506	Puosinkallio	Yleiskuva Puosinkallion rökkiöalueesta	pohjoiseen	7.5.
KD020507	Puosinkallio	Puosinkallion pohjoisin rökkiö	lounaaseen	7.5.
KD020508	Härkähaka	Yleiskuva Härkähaan pohjoisimmasta rökkiöstä	koilliseen	8.5.
KD020509	Talkkarmäki	Yleiskuva Talkkarmäen hiekkakuopasta; löytöpaikka kuvan keskellä kuopan leikkauksessa ja profiilin päällä	luoteeseen	8.5.
KD020510	Mustajuuri	Yleiskuva Kaukassalon Mustajuuren rökkiöstä	koilliseen	8.5.
KD020511	Suutarkylä	Yleiskuva Suutarkylän rökkiöstä	pohjoiseen	9.5.
KD020512	Suutarkylä	Suutarkylän rökkiö; taustalla rökkiön lähelle ulottunut avohakkuualue	etelään	9.5.
KD020513	Sudenkuoppa-nummi	Yleiskuva sudenkuopasta	luoteeseen	13.5.
KD020514	Lehmihaka	Yleiskuva Hästön Lehmihaan eteläosasta	länteen	13.5.
KD020515	Pyölinmäki	Yleiskuva Pyölinmäen rökkiöstä	lounaaseen	13.5.
KD020516	Pyölinmäki	Lähikuva Pyölinmäen rökkiöstä	lounaaseen	13.5.
KD020517	Kellomäki	Kellomäen rajamerkki	koilliseen	14.5.
KD020518	Isomäki	Pirunpelto, johon on raivattu soikea vallimainen rakenne	pohjoiseen	14.5.
KD020519	Sydvik	Yleiskuva kalkkilouhoksesta, joka täyttynyt osittain vedellä	koilliseen	15.5.
KD020520	Korkmäki	Nelisivuinen kivirakennelma Korkmäen laella; talon pohja	koilliseen	16.5.
KD020521	Korkmäki	Korkmäen pirunpeltoon kaivettu neliömäinen kiviladelmä	koilliseen	16.5.
KD020522	Puunokka	Yleiskuva Puunokan rökkiön pohjasta; huomioi pyöreähkö kehärakennelma	pohjoiseen	16.5.
KD020523	Mikonhuhta	Yleiskuva Mikonhuhdan rökkiöstä	kaakkoon	16.5.
KD020524	Falkki	Yleiskuva Falkin rökkiöstä	pohjoiseen	16.5.
KD020525	Muuri	Rengaskuvio kalliossa; liiduttuna dokumentointia varten	luoteeseen	17.5.
KD020526	Vårdkasberget	Yleiskuva luolan sisäseiniä peittävästä ”kalliomaalauksista”	-	24.5.
KD020527	Vårdkasberget	Hakkauksia luolan sisältä (v. 1934)		24.5.
KD020528	Vårdkasberget	Yleiskuva Vårdkasbergetin luolista	koilliseen	24.5.
KD020529	Gropbukten	Gropbuktenin vanha torpan paikka	pohjoiseen	24.5.
KD020530	Seppälänmäki	Kvartsien löytöpaikka kuvan keskellä metsän ja pellon rajalla ojan leikkauksessa. Vasemmalla maantie 1823.	etelään	24.5.
KD020531	Vähäjärvi	Vähäjärvestä löydetyn ruuhen jäännökset	-	23.5.

KD020532	Falkinpelto	Soikean tuluskiven löytöpaikka kuvan keskiosasta hieman vasempaan ojan lähistöllä	länteen	2.9.
KD020533	Kraila	Kvartsilöytöpaikka Träskbackantieltä kuvattuna; löydöt ojan leikkauksesta	luoteeseen	2.9.

Mustavalkonegatiivit

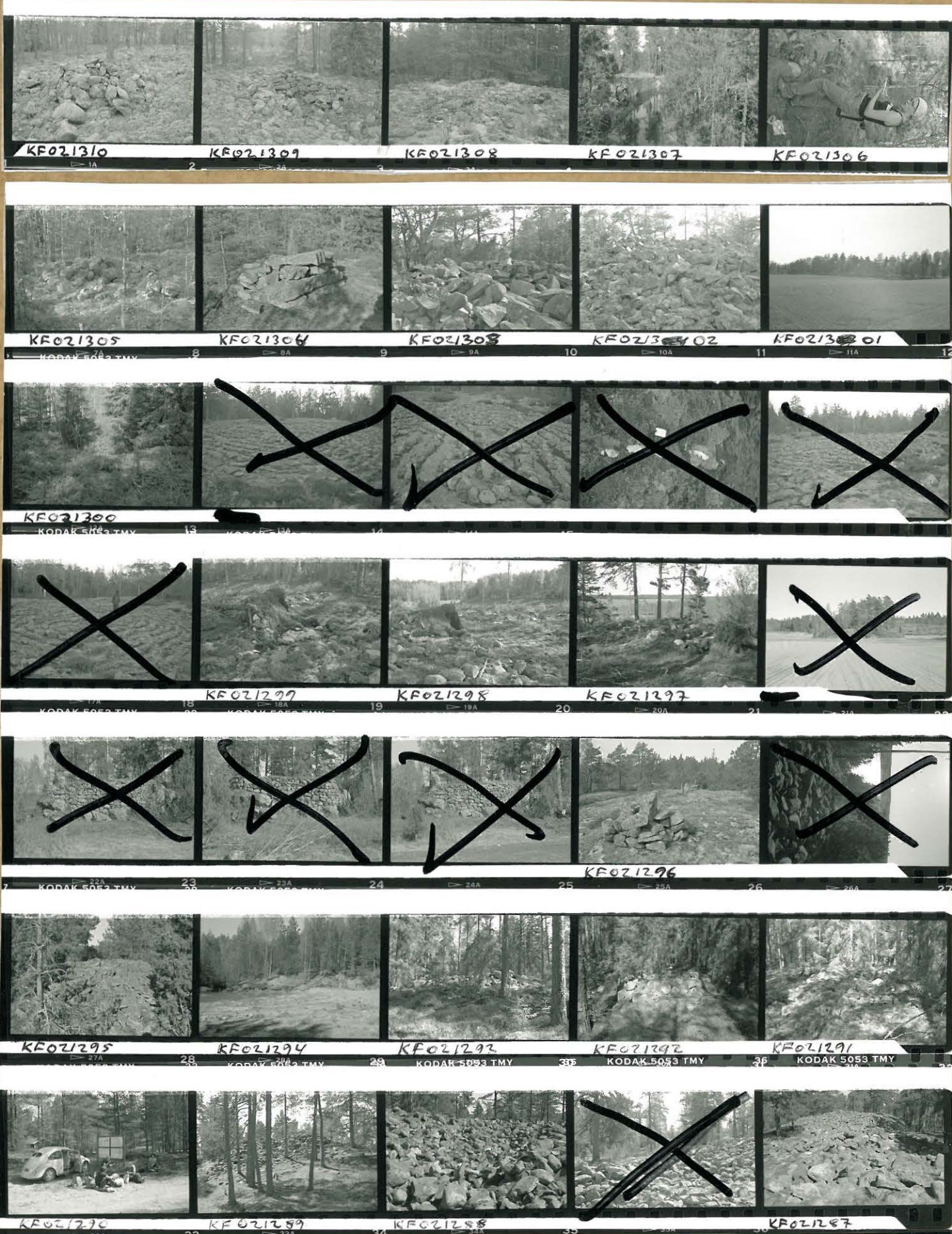
Luettelo mustavalkonegatiiveista, jotka kuvattiin vuonna 2002 Särkisalon arkeologisen perusinventoinnin yhteydessä. Mustavalkonegatiivit on talletettu Turun maakuntamuseon kuva-arkistoon. Kuvannut Juha Ruohonen.

Tunnus	Kohde	Kuvan sisältö	Kuvaussuunta Pvm	
KF021287	Puosinkallio	Yleiskuva Puosinkallion röykkiöalueesta	pohjoiseen	7.5.
KF021288	Puosinkallio	Lähikuva Puosinkallion pohjoisimmasta röykkiöstä	koilliseen	7.5.
KF021289	Puosinkallio	Yleiskuva Puosinkallion röykkiöalueesta	lounaaseen	7.5.
KF021290	tyokuva	Ruokatauko Puosinkallion opastaulun juurella	-	7.5.
KF021291	Härkähaka 1	Yleiskuva Härkähaan pohjoisemmasta röykkiöstä	luoteeseen	8.5.
KF021292	Härkähaka 2	Yleiskuva Härkähaan eteläisemmästä röykkiöstä	luoteeseen	8.5.
KF021293	Härkähaka	Yleiskuva Härkähaan röykkiöalueesta	etelään	8.5.
KF021294	Talkkarmäki	Yleiskuva Talkkarmäen kivikautiselle asuinpaikalle: löytöpaikka kuvan keskellä kuopan profiilista ja yläpuolen tasanteella	luoteeseen	8.5.
KF021295	Mustajuuri	Yleiskuva Mustajuuren röykkiöstä	koilliseen	8.5.
KF021296	Ryssänmäki	Etualalla Ryssänmäen rajamerkki; taustalla ns. viisarikiviä osoittamassa rajan kulkua	luoteeseen	9.5.
KF021297	Suutarkylä	Yleiskuva Suutarkylän röykkiöstä	pohjoiseen	9.5.
KF021298	Suutarkylä	Lähikuva Suutarkylän röykkiön eteläosasta; taustalla röykkiön viereen ulottunut avohakkuualue	etelään	9.5.
KF021299	Suutarkylä	Lähikuva Suutarkylän röykkiön eteläosasta; mänty on kaatuessaan siirtänyt osaa röykkiön ulommista kivistä	länteen	9.5.
KF021300	Sudenkuoppa-nummi	Hästön Sudenkuoppa-nummen sudenkuoppa	luoteeseen	13.5.
KF021301	Lehmihaka	Yleiskuva Hästön Lehmihaan länsiosaan	länteen	13.5.
KF021302	Pyölinmäki	Yleiskuva Pyölinmäen röykkiöstä	lounaaseen	13.5.
KF021303	Pyölinmäki	Yksityiskohtakuva Pyölinmäen röykkiöstä: rakennusaineena käytetyt kivet ovat erittäin särmikkäitä	lounaaseen	13.5.
KF021304	Kellomäki	Historiallisen ajan rajamerkki Isomäen ja Kellomäen rajalta	koilliseen	14.5.
KF021305	Isomäki	Yksityiskohta Isomäen pirunpellostä, johon raivattu kivrakennelma	pohjoiseen	14.5.
KF021306	tyokuva	Arkeologian opiskelija Akuliina Aartolahti dokumentoimassa kivrakennelmaa	-	14.5.
KF021307	Sydvik	Yleiskuva Sydvikin läntisemmästä avokalkkilouhoksesta	koilliseen	15.5.
KF021308	Korkmäki	Talonpohja Korkmäen laella	koilliseen	16.5.
KF021309	Korkmäki	Yleiskuva Korkmäen pirunpeltoon raivatusta rakennelmasta	koilliseen	16.6.

KF021310	Korkmäki	Yleiskuva pirunpeltoon raivatusta rakennelmasta	kaakkoon	16.5.
KF021311	Korkmäki	Yleiskuva toisesta Korkmäen pirunpeltoon raivatusta rakennelmasta	etelään	16.5.
KF021312	Puunokka	Yleiskuva Puunokan rökkiöpohjasta; huomioi isommista kivistä rakennettu kivikehä	pohjoiseen	16.5.
KF021313	Puunokka	Yksityiskohta Puunokan rökkiöpohjan itäosan kivikehästä	lounaaseen	16.5.
KF021314	Mikonhuhta	Yleiskuva Mikonhuhdan rökkiöstä	luoteeseen	16.5.
KF021315	Mikonhuhta	Yleiskuva Mikonhuhdan rökkiöstä: rökkiön leikkaus erottuu kuvassa hyvin	kaakkoon	16.5.
KF021316	Mikonhuhta	Maisemakuva Mikonhuhdan rökkiön päältä Finnarinlahdelle	lounaaseen	16.5.
KF021317	Falkki	Yleiskuva Falkin rökkiöstä	etelään	16.5.
KF021318	Falkki	Yleiskuva Falkin rökkiöstä	pohjoiseen	16.5.
KF021319	Muuri	Lähikuva Muurin avokalliolla sijaitsevasta hakatusta rengaskuviosta	-	17.5.
KF021320	Muuri	Yleiskuva kallionpaljastumassa, jossa rengaskuvio sijaitsee	luoteeseen	17.5.
KF021321	Vårdkasberget	Yksityiskohtakuva Vårdkasbergetin luolassa sijaitsevista vanhimmista hakkauksista v. 1934	-	21.5.
KF021322	Vårdkasberget	Yksityiskohtakuva Vårdkasbergetin luolan seinästä, jossa on runsaasti uudehkoja maalattuja ”kalliopirroksia”	-	21.5.
KF021323	Vårdkasberget	Yksityiskohtakuva luolan yhdestä suuaukosta	etelään	21.5.
KF021324	Vårdkasberget	Yleiskuva luolista	koilliseen	21.5.
KF021325	Gropbukten	Yleiskuva torpan paikasta	pohjoiseen	21.5.
KF021326	Seppälänmäki	Yleiskuva kvartsilöytöpaikalle: löytöpaikka sijaitsee kuvan keskellä pellon ja metsän rajalla ojan leikkauksessa	etelään	21.5.
KF021327	Vähjärvi	Yleiskuva Vähjärvestä löydetystä ruuhesta	-	23.5.
KF021328	Vähjärvi	Yleiskuva Vähjärvestä löydetystä ruuhesta	-	23.5.
KF021329	Vähjärvi	Yleiskuva Vähjärvestä löydetystä ruuhesta	-	23.5.
KF021330	Vähjärvi	Yleiskuva Vähjärvestä löydetystä ruuhesta	-	23.5.
KF021331	Vähjärvi	Yleiskuva Vähjärvestä löydetystä ruuhesta	-	23.5.

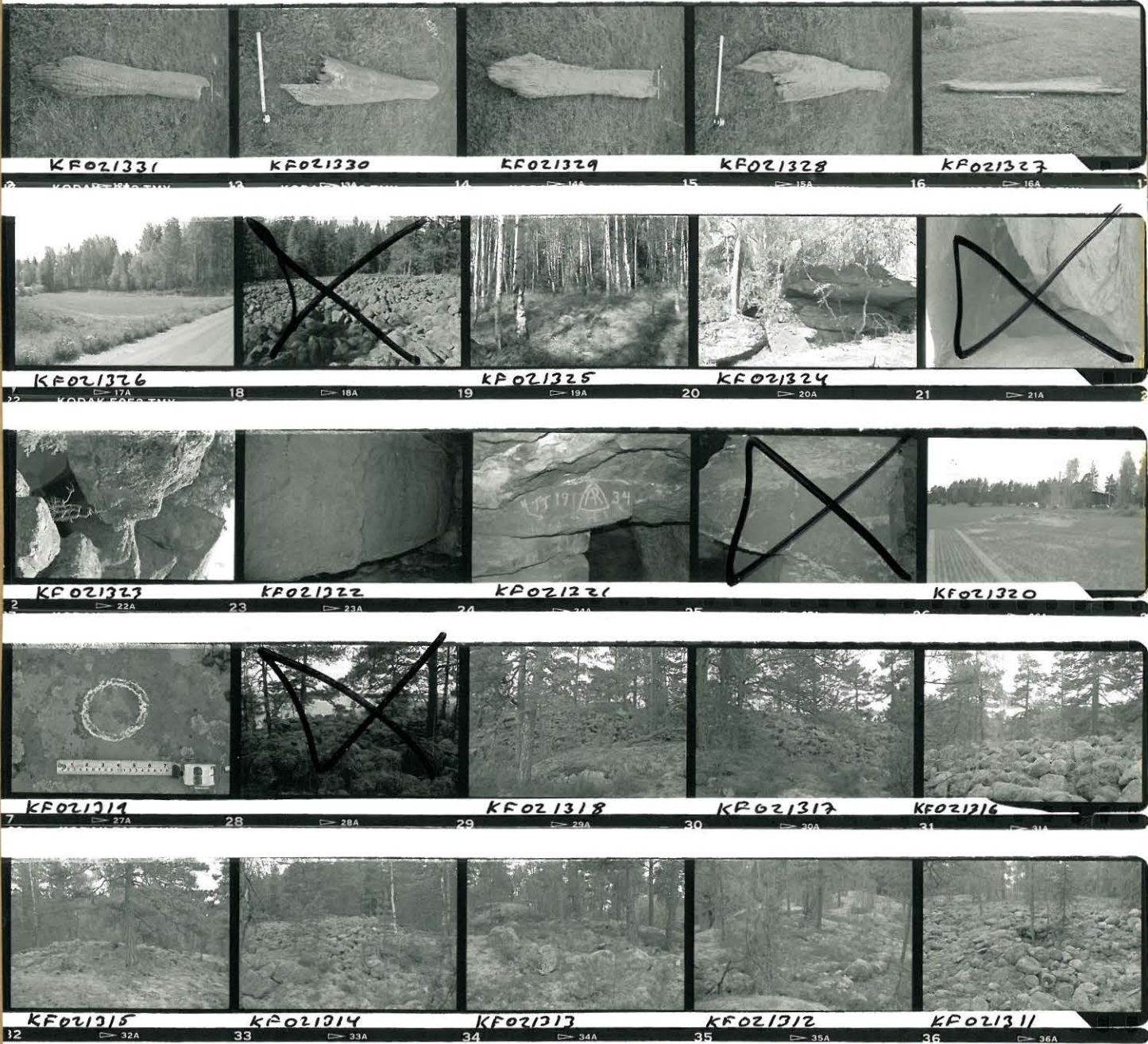
SÄRKISALON MUINAISJÄÄNNÖSINVENTOINTI 2002
Valok. Juha Ruuhonen

TMM

SÄRKISALON MUINAISJÄÄNNÖSINVENTOINTI 2002
Valok. Juha Ruohonen

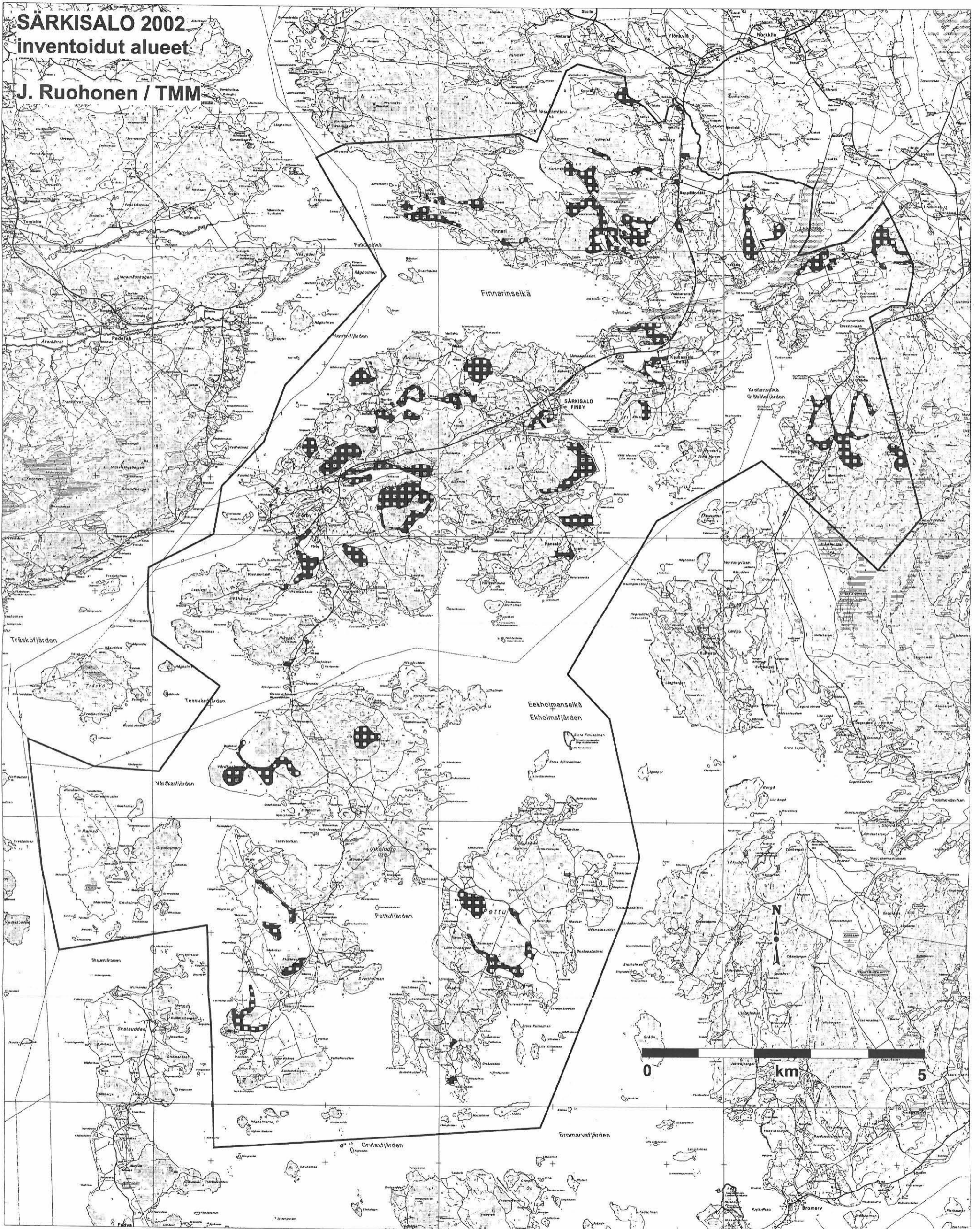
TMM

SÄRKISALO 2002

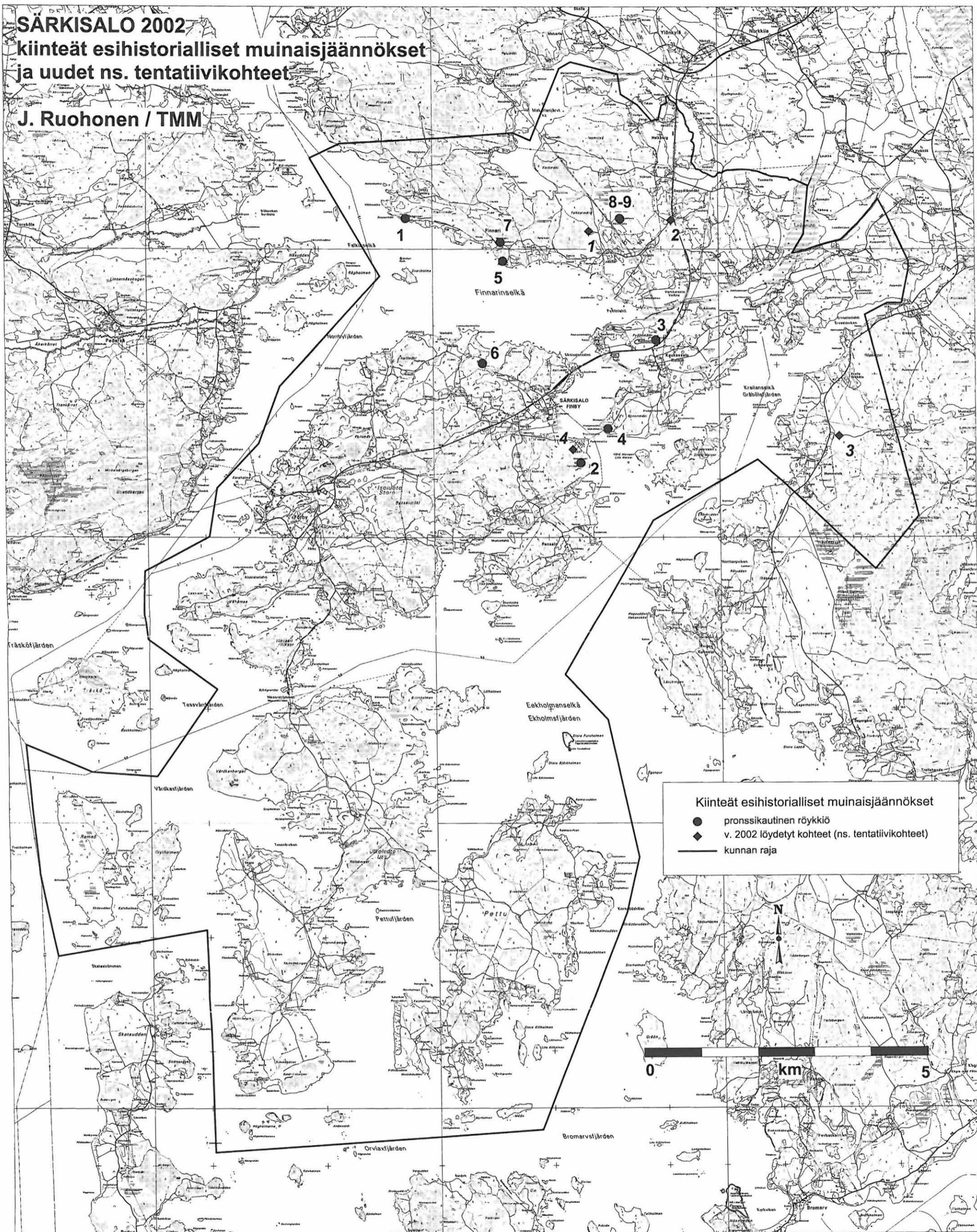
inventoidut alueet

J. Ruohonen / TMM

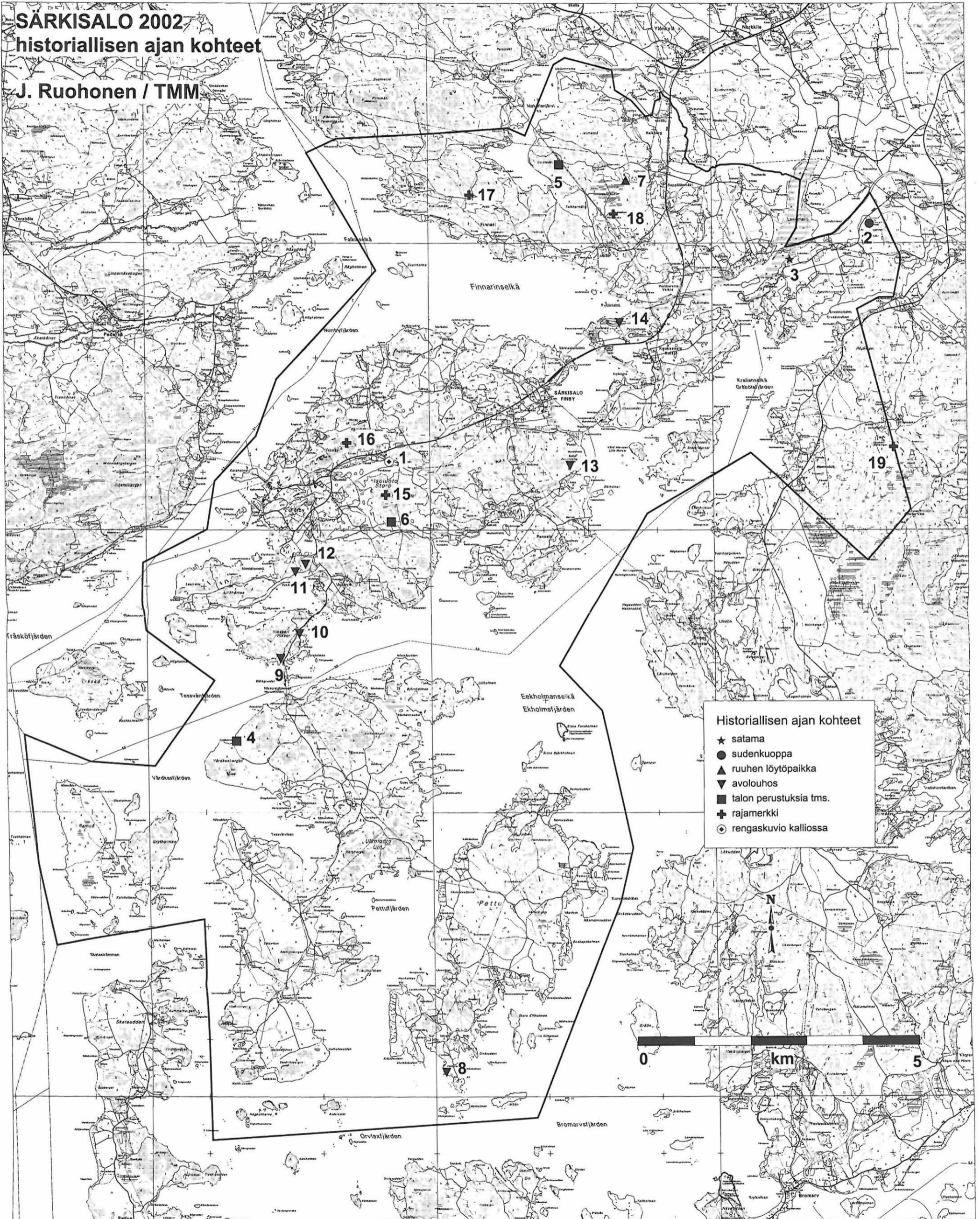
SÄRKISALO 2002
kiinteät esihistorialliset muinaisjäännökset
ja uudet ns. tentatiivikohteet

J. Ruohonen / TMM

SÄRKISALO 2002
historiallisen ajan kohteet

J. Ruohonen / TMM

Historiallisen ajan kohteet

- ★ satama
- sudenkuoppa
- ▲ ruuhan löytöpaikka
- ▼ avolouhos
- talon perustuksia tms.
- ⊕ rajamerkki
- ⊙ rengaskuvio kalliolla

N

67

SÄRKISALO 2002 luonnonmuodostumia

J. Ruohonen / TMM

